

VITANJČAN

Glasilo Občine Vitanje
Številka 46, 19. junij 2014

Občinski praznik 2014
Oblikovanje platforme
za razvoj turizma
Povzetek o rodbini
grofov Thurnov

OBČINA VITANJE
Grajski trg 1, 3205 Vitanje
Telefon: 757 43 50, Telefax: 757 43 51,
E-mail: info@vitanje.si
Spletna stran: www.vitanje.si

Uradne ure:
ponedeljek in petek: 8.00 - 14.00
sreda: 8.00 - 16.00

Izdajatelj: Občina Vitanje
Odgovorna urednica: Romana Holobar
Uredniški odbor: Slavko Vetrlih, Viktor Jager,
Tone Ošlak, Srečko Fijavž
Uredniški odbor si pridržuje pravico do izbora
člankov in fotografij po lastni presoji.
Za vsebino in točnost podatkov odgovarja avtor
prispevka.
Lektorica: Marija Menih
Oblikovanje in tisk: Novice d.o.o.

Glasilno izhaja štirikrat letno
v nakladi 700 izvodov in je brezplačno.

Naslovnica: arhiv Občine Vitanje

KAZALO

3 BESEDA ŽUPANA

4 OBČINA DANES IN JUTRI

11 DRUŠTVA IN AKTIVNOSTI

16 RAKOVEC

18 VITANJE SKOZI ČAS

21 IZ VRTCA

23 IZ ŠOLE

32 OSVEŠČANJE

35 OBVESTILA IN SPOROČILA

*Občankam in občanom iskrene čestitke
ob občinskem prazniku in vse dobro
želi župan Slavko Vetrlih in občinska uprava*

Kam le čas beži...

Bilo je toplo junijsko jutro leta 1963. Zgodaj zjutraj mi je oče v roko porinil šibo, odpel od jasli mlado živinče...

Pa smo odšli - po ostri, peščeni in prašni cesti proti Vitanju. Nadležni obadi so, še posebej na s soncem obsijanih delih poti, nadležno pople-savali z muhami, nas pikali in pili kri ubogi živali.

V Vitanju smo počakali pri zeleno sivi »vagi«. Prišla je Tilčka in po opravljenem »vaganju« je oče dobil v roko moder listič.

Tam, kjer je danes vrtec, je bilo mimo spodnje zidane, združne »štale« treba v gornjo, leseno, ki je stala tik nad njo. Bila je prazna; kakšnih 20 krav, katerim je bila dom, je bilo na paši.

Oster, neznan duh je udaril v nosnici ob mimohodu spodnje štale in šele doma mi je oče upal razložiti, da tako smrdi pokvarjen združni silos.

Domov grede naju je pri Slaperniku z zelenkastim fičom dohitel Kuzmanov Nejček in tistega dne sem se prvič peljal z avtomobilom.

V jeseni istega leta je bilo treba v šolo, iz katere je bilo moč vsakodnevno, vse do pozne jeseni, videvati to veliko čredo združnih krav, ki so se pasle med čevljarjem Hlastecem in gasilskim domom, kjer danes stoje lepe hiše na Gmajni.

Mimogrede, v šoli je bilo zelo prijetno do zime, potem pa, ko je bilo potrebno vsak dan kuriti s smrdečim premogom dotrajane peči v vsakem razredu posebej, pa malo manj, saj je nadležni smog močno dražil nosove in grla.

Je pa zato bilo pozimi veselo na sankah in smučeh na Štajnhofu, kjer razen praznega kozolca ni nič drugega motilo idile. Te iste zime so s tovornjakom odvažali več tednov velike količine gnoja od združnih hlevov in razprodali krave. Spomnim se, da so dve ali tri kupili Šumejevi, kjer smo jih videvali še nekaj let.

Štale so se z leti umaknile vrtcu, kozolci in sejmišče blokoma in hišam, potem so vrsto let prepevali svojo pesem »mešalci«, skoraj neprenehoma so se betonirale »plate«, vse dokler niso zrasle vse te lepe nove hiše, ki jih danes sorazmerno veliko premore Vitanje, oz. premorete Vitanjčani...

Z leti je v trgu potihnilo kruljenje in cviljenje prašičev, še posebno ob klanju, ki je bilo posebej intenzivno konec novembra, pa tudi vso zimo. Potihnilo je petelinje petje in kokodakanje kokoši, izginile so konjske in kravje vprege, ki so blatile cesto. Leta 1964 so olcarji sekali »Sevšekov kugu«, iz katerega so celo zimo čez trg vozili hlodovino Tončuh, Pirhov Miha, Krenkerjev Vilč in Mulej na »holcplac« k spodnji šoli.

Ropotalo je močno in glasno v tovarnah v soteski, rezali sta obe Kuzmanovi žagi, najbolj glasno, so rekli, da na božični dan.

Tisto malo najnujnejšega smo kupovali v prijaznih trgovincah. Rekli smo, da gremo k Lenici, oz. k Jaklinu, pa k Miri, pa v Kuzmanovo trgovino po zvezke, purh, lodn, diolenloft pa po klot za firtke in po čevlje. Okrog leta 1970 smo dobili celo prvo samopostrežno trgovino z živili nasproti Rupnika in asfalt po trgu.

Če bi takrat, pa tudi poprej in še precej kasneje kdo govoril, kakšno podobo bo kazalo Vitanje v

letu 2014, bi se mu zagotovo močno smejali in ga kaj hitro poslali nekam po soteski navzdol, kjer je za takšne bolnica, ki to pozdravi.

Tudi sam težko verjamem, da se je zgodilo, kar se je. Čedalje bolj se mi dozdeva, da je vmes imela prste usoda, ki nas je prepletla z NOORDUNGOM in nas dobesedno »izstrelila« v svet in v veselje. Imeli smo sorazmerno srečo, da je vse do nedavna pri nas malce počasneje tekkel čas. Zato smo ostali »nepokvarjeni in precej nedotaknjeni« s sodobnimi tehnološkimi vplivi. Vse, kar je nastalo, pa je dokaj premišljeno, lepo in neobremenjujoče. Tudi zato nam preštevlni obiskovalci povedo, da je danes v Vitanju izjemno lepo. Tudi zato in tudi zaradi usode lahko danes, leta 2014, predstavljamo Slovenijo na Beneškem bienalu, tudi zato in zaradi trdega dela in dostojnega zglednega sodelovanja smo lahko gostili državno proslavo ob 10-letnici vstopa Slovenije v EU, tudi zato nas pozna vsa Slovenija, tudi zato je glas o nas segel daleč prek njenih meja itd...

Bi kdo verjel, ob pristanku človeka na luni, denimo, da se bomo v Vitanju sprehajali z vesoljci? Takrat in še tudi precej kasneje zagotovo nihče. Žal opažam, razen na srečo vse večjega števila posameznikov, da se niti slučajno še ne zavedamo pomembnosti teh in podobnih dogodkov, ki se mimogrede, hočemo ali ne, za večno zapišejo v zgodovino.

Na srečo in zaradi večletnega trdega skupnega dela postaja spisek naših skupnih želja in potreb vse krajši.

Nekako sicer skušam razumeti tiste, ki se jim je zapisalo, da se jim še vedno toži po »vaškem odru« in starem kulturnem domu, hkrati pa vem, da nanj oz. vanj zagotovo ne bi bilo moč umestiti državne proslave in še marsičesa drugega ne.

Tako si upam tudi trditi, da bi bilo hudo nerodno, če bi nam bili vesoljci padli z neba že tistega 1963. leta.

Tako je v tem našem vsakdanu, da se je treba pač kdaj pa kdaj kaj čemu odreči za napredek, ki mimogrede vsakodnevno postavlja svoje zahteve, ki jih je mimogrede na koncu neobhodno potrebno sprejeti in osvojiti, če ne, gre pač čas svojo pot in po svoje.

Osebo sem izredno vesel, da je Vitanje in tudi celotno območje občine doseglo viden razvoj, in sem hkrati hvaležen, da ste mi ga zaupali deloma soustvarjati, čeprav mi to početje poleg veselja, priznam, večkrat prinese tudi kakšen manj lep trenutek, zapolnjen predvsem z različnimi skrbmi in problemi...

Ob občinskem prazniku je čas za veselje ob skupnih pridobitvah, na katere vas prisrčno vabim.

Letos se bomo 24. 6. ob 17. uri na predvečer občinskega in državnega praznika posebej poveselili ob blagoslovu prenovljenega »Pirhovega mostu«, čigar realizacija pomeni dodatno in trenutno dokončno piko na i pri zelo lepi ureditvi trga. Ne gre pozabiti, da smo lani ob tem času predali namenu nove prostore za potrebe zdravstva, da smo vmes dodobra obnovili šolo, cesto na Štajnhofu, pripravili vse potrebno za sanacijo in obnovo vrtca, menjavo energenta v

→ šoli. Čakamo na možnost sanacije ceste proti sv. Antonu in nabavo opreme za Ksevt, kmalu bomo končali potrebna ureditvena dela na pokopališču. Postorjena je glavnina potrebnih vzdrževalnih del na celotnem območju občine.

Za vse naštetu smo pridobili glavnino dodatnih potrebnih sredstev na različnih razpisih in k nekaterim zaradi zakonskih obveznosti dodali tudi obvezen proračunski delež, s preostankom proračuna pa zagotavljamo nemoteno delovanje občine na vseh ostalih področjih, za katera moramo skrbeti

Kar nekaj gledalcev prenosa nedavne proslave nas je povprašalo, če v kraju gradimo izstrelišče za rakete. K vprašanju jih je spodbudil posnetek zvonika farne cerkve, na katerem se

izvajajo odlična obnovitvena dela. Tem povemo, da je tu že tisoč let res zgrajeno nekaj, po čemer se pride v nebo oz. nebesa.

Naj mi bo za konec dovoljeno voščiti vam ob prazniku občine in države. Hkrati izrekam zahvalo za podporo, pomoč in razumevanje in vas obenem vabim na številne prireditve ob prazniku, še posebej na proslavo 24. 6. 2014 ob 19. uri v Ksevt.

Kljub doseženemu naš skupni jutri terja nova in nova prizadevanja, terja čim večjo složnost, v kateri je dokazano največja moč, zanj pa je potrebno zaupanje.

Skupaj smo dokazali, da znamo in zmoremo.

Uspešen jutri vam želim

župan Slavko Vetrih

Vhod v slovenski razstavni prostor

KSEVT iz Vitanja zastopa Slovenijo na beneškem arhitekturnem bienalu

Na 14. mednarodnem arhitekturnem bienalu v Benetkah, ki je najelitnejši svetovni dogodek na področju arhitekture in ga obišče najvišja svetovna področna strokovna eminenca, v letošnjem letu po izboru Slovenijo zastopa KSEVT. Prvič, odkar se Slovenija udeležuje beneškega bienala, ima to priložnost, da se lahko predstavlja na osrednjem razstavnem prizorišču v Arzenalih. Avtorji slovenske predstavitve so Miha Turšič, Dragan Živadinov, Dunja Zupančič, Špela Petrič, Peter Krečič, Jurij Krpan in Tanja Želnina ob sodelovanju Centra za usposabljanje kozmonavtov Jurija A. Gagarina iz Zveznega mesta v Rusiji. Otvoritvenih slovesnosti so se udeležili najvišji predstavniki slovenske države in eden najuspešnejših ruskih kozmonavtov Oleg Valerijevich Kotov.

Srečko Fijavž

Predstavitve kozmonavta na odprtju

KSEVT

PROBLEM VOŽNJE PO VESOLJU
SUPRE:ARHITEKTURA

Na 14. Mednarodni razstavi arhitekture v Benetkah med 7. junijem in 23. novembrom 2014 se Republika Slovenija predstavlja s projektom, Problem vožnje po vesolju – Supre:arhitektura, ki ga je zasnovala ekipa Kulturnega središča evropskih vesoljskih tehnologij (KSEVT).

Projekt se predstavlja kot dedič preteklih znanstvenih in umetniških raziskovanj vesolja ter ponuja pogled, skozi katerega jih šele začnemo sistematično razumevati kot raznolike napore duha pri kulturalizaciji vesolja.

Naše bližnje vesolje je že precej naseljeno, a razmere za življenje v njem so za človeka še vedno neprimerne, brez ustreznih orodij in objektov pa celo smrtonosne. Najbolj materialna manifestacija navzočnosti človeka v vesolju je arhitektura v svojem najbolj temeljnem pomenu, namreč v tem, da ustvarja artikulacijo obdajanj ter funkcionalno obliko bivanja v breztežnosti.

Velike zasluge za dejanske tehnološke rešitve za vesolje ima tudi Herman Potočnik Noordung, ki je s svojo knjigo Problem vožnje po vesolju – raketni motor že leta 1928 reševal ključne probleme bivanja v vesolju in ponudil vrsto tehnoloških rešitev za preživetje človeka v orbiti. Zato ga tudi označujejo za prvega vesoljskega arhitekta.

PROBLEM VOŽNJE PO VESOLJU – SUPRE:ARHITEKTURA | 7. 6. – 23. 11. 2014

| 14. Mednarodna razstava arhitekture La Biennale Di Venezia - Slovenski paviljon | Avtorja: Miha Turšič, Dragan Živadinov | Soavtorji: Dunja Zupančič, Špela Petrič, Peter Krečič, Tanja N. Želnina | Kustos: Jurij Krpan | Komisarja: Miha Turšič (KSEVT) in Maja Ivanič (DESSA Gallery) | Asistenti: Vera Vilardebo Sacchetti, Robertina Šebjanič, Jerneja Rebernak | Sodelavci: Bevk-Perović architects, Dekleva-Gregorič architects, Ofis architects, Sadar+Vuga architects, Blaž Šef, Gregor Novakovič (3Data) | Produkcija: KSEVT | Koprodukcija: Galerija DESSA, Društvo arhitektov Ljubljana | Projekt omogočata: Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije in La Fondazione La Biennale Di Venezia | Podpora projekta: SPIRIT Slovenija, Občina Vitanje, Galerija AplusA, Pinacoteca Manfrediana, GoOpti, Zlati grič, Green event

Več o projektu: <http://www.ksevt.eu/Site/portfolio/problem-voznje-po-vesolju-trije-stroji/>

Vljudno vabljeni!

www KSEVT
Facebook KSEVT / Twitter KSEVT
Za vse dodatne informacije smo vam na voljo na info@ksevt.eu.
Copyright © 2014 KSEVT

Nagovor predsednice vlade mag. Alenke Bratušek na Državni počastitvi ob 10. obletnici vstopa Republike Slovenije v Evropsko unijo

Vitanje, 9. maj 2014

Spoštovano Vitanje, draga Slovenija, cenjena Evropa - vse najboljše!

Nocoj ne slavimo le desetega rojstnega dne polnopravne članice Slovenije, ampak tudi 64 let Schumanove deklaracije kot temeljnega kamna evropskega združevanja in še kako tudi 69 let od konca druge svetovne vojne in zavezniške zmage nad nacizmom.

Slovenija, Evropa, svet: kakorkoli se obračamo tu na sončni strani Alp, vedno smo ujeti v to širno daljavo, ki seže daleč čez našo zgolj zemljepisno lego.

A ko pride človek v Vitanje in ga Dragan Živadinov popelje na streho, tedaj se širnim daljam pridružijo tudi vertikale, ki izzivajo silo teže in merijo v vesolje, v vsemir.

Veliko simboličnega je v tem, da smo danes tu, v Vitanju, v Kulturnem središču evropskih vesoljskih tehnologij. Te mogočne arhitekture, v kateri se človek v resnici počuti zelo domače, bi ne bi bilo, če bi ne bilo treh, štirih stvari.

Pa jih naštejmo, da se ob tej desetletnici spomnimo in opomnimo, s čim vse je v resnici mogoče presegati meje in dosegati dalje, tudi vsemir.

- Prvič, bila je osebna volja, pravo vizionarstvo, ki ga noben študij ni ustavil, temveč nasprotno, okrepil z dobro podkrepljeno inženirsko vednostjo, ki je lahko segla vse do vesolja. Bil je torej Herman Potočnik Noordung.
- Drugič, bila je avtentična, iskrena, domača delavnost, ki se enako prizadevno loteva pevskega zbora, aktivna kmečkih žena ali občinskega proračuna. Bilo je torej Vitanje.
- Tretjič, bila so evropska razvojna sredstva, ne posebno razkošna, a dobro osmišljena, projektno pripravljena in skrbno porabljen. Bila je torej Evropska unija.
- In četrtič, ne zadnjič, bila je zadostna upravljavska modrost, ki ni vsega zbilala v dva-tri centre, ampak je verjela v policentričnost, drznost arhitekture in pomen umetnosti. Bila je skratka slovenska vlada.

Pomislimo, ko se danes soočamo z raznoterimi obrazi krize: ali se ob vsaki preizkušnji, ki jih je nešteto, res vedno srečajo drzna vizija, razumevanje lokalnega okolja, ravno pravnja evropska razvojna sredstva in preudarna vlada? Če bi se, bi mnoge nove stavbe že švi-

gale proti nebu, mnoge ceste in šole odpirale nova obzorja, številni mladi delali in Slovenci in Slovenke segali po zvezdah. Tako pa mora včasih iz vesolja sem v Vitanje priti Sunita Williams, da nam pove, kako je videti Zemlja iz vesolja - in kako dobra je kranjska klobasa!

Spoštovani državljani in državljanke!

Takšni dnevi, kot je današnji petek, ko se za hip umaknemo iz dnevnega ritma in sredi noči prisluhnemo tišini; ko nas ni strah priznati, česa vse ga še ne vemo; in ko si v resnici strašno želimo, da bi nas bilo čim več takih, so zelo dragoceni. Včasih pomislim, da bi si morala upati tudi naša domovina: malo zastati, premisliti, kaj odvreči in kaj odeti, kdaj obmolkniti in kaj razodeti. Predvsem pa nenehno gledati naprej! Pa ne le korak ali dva, ampak cele dalje naprej!

V desetih letih po »velikem poku« si že lahko iskreno pove-mo, da nismo bili vedno dovolj daljnosežni niti ne dovolj izbirčni: da nismo iz velike zakladnice evropskih izkušenj znali izbrati vsega najboljšega, ampak smo v hlastanju po vrednem prepogosto zanemarili vrednote.

Zato velja iti z Draganom na streho, prisluhniti umetnosti in noči, izkusiti silo teže in si ob desetletnici reči: ZMOREMO BOLJE! Zakaj bi le zrl v zvezde, če so nekoč naši rojaki risali satelite, danes pa naše rojakinje potujejo med njimi? Zakaj bi le reproducirali dnevno politiko, če se lahko lotimo novih vizij?

A ne pozabimo Odiseje 2001 : šele ko se sile časa zložijo v os, pride do preboja.

Zložimo sile vizionarskih posameznikov, razumevajočih okolij, razumnih politik in evropskih vrednot, pa se bomo lahko veselili prihodnjih obletnic.

V nekem drugem okolju, ne prav davno, sem temu rekla državniška odgovornost in državljanska dolžnost. Oboje premoremo, le ne znamo ali nočemo ju vedno misliti skupaj.

Tudi vi, umetniki, ste danes tu v Vitanju ugotovili, da se krizi najboljše lahko zoperstavi ubrano ljudstvo.

Bodimo natanko to: ne izbrani, ampak ubrani!

Zbrani okrog ključnih ciljev, dobro uglašeni v dejanjih, v bran postavljeni, kadar bo kdo hotel segati po naših najvišjih vrednotah: univerzalni enakopravnosti, evropski solidarnosti, domačemu pogumu in drznosti.

Vse najboljše, Evropa! Srečno, Slovenija!

Z novim/starim vodstvom v novo obdobje ukrepa Leader

Na že 9. redni seji Skupščine LAS »Od Pohorja do Bohorja«, ki je bila tokrat tudi volilna, so člani LAS izvolili novo sestavo organov LAS: devetčlanski Upravni odbor, tričlansko predsedstvo in tričlanski Nadzorni odbor.

Na Skupščini je bila izmed prisotnih članov imenovana Volilna komisija, ki je poskrbela za pravilno izpeljavo volilnega postopka in štetje glasov volitev.

Glede predsednice LAS so si bili člani LAS enotni, saj je bil podan zgolj en predlog za kandidatko, t.j. že dosedanjo predsednico, Staško Buser, ki je bila tudi soglasno potrjena za nadaljnje predsedovanje in zastopanje LAS »Od Pohorja do Bohorja«.

Organ odločanja, t.j. Upravni odbor, bodo tako skupaj s predsednico LAS naslednja tri leta sestavljali člani:

Franc Leskovšek, Dobje,
Marta Javornik, Dobrna,
Irena Cehtl, Oplotnica,
Blanka Kovačič, Slovenske Konjice,
Andreja Marguč Kavc, Slovenske Konjice,
Staška Buser, Šentjur,
Ajda Kolar, Šentjur,
Majda Polutnik, Vitanje,
Tadeja Waldhuber, Zreče.

Izmed članov Upravnega odbora sta bili izvoljeni še dve podpredsednici: Tadeja Waldhuber in Majda Polutnik.

Za nadzor nad delovanjem LAS pa bodo skrbeli člani Nadzornega odbora:

Konrad Pušnik, Šentjur,
Damjan Fijavž, Vitanje,
Milena Slatinek, Zreče.

V prihodnjih tednih bodo sledila prva delovna srečanja organov LAS v novi sestavi, na katerih se bo dorekel plan nadaljnjega dela.

Pri načrtovanju nadaljnjih aktivnosti ima bistven

vpliv Uredba o izvajanju ukrepa Leader iz naslova Programa razvoja podeželja 2014-2020, katere Osnutek se trenutno na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje še usklajuje s pomembnejšimi akterji razvoja podeželja.

Objava omenjene Uredbe se načrtuje predvidoma konec meseca junija 2014, določa pa način izvajanja ukrepa Leader, postopke za izbor in potrditev lokalnih akcijskih skupin, pa tudi pogoje koriščenja sredstev v obdobju 2014-2013

V okviru delovanja LAS se bodo v prihodnjih mesecih izvajale te aktivnosti:

izvedba javnega razpisa za izbor upravljavca LAS, izdelava Strategije lokalnega razvoja (delavnice, delovna srečanja na območju LAS) za celotno obdobje 2014-2020 ter posredovanje na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja v pregled in potrditev.

LAS »Od Pohorja do Bohorja« se bo tudi letos predstavila na mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu AGRA v Gornji Radgoni. V tem času bodo vsa gospodinjstva na območju LAS prejela na dom brezplačen skupni časopis PoB z aktualnimi informacijami.

Izvedba novih postopkov za izbor projektov, sofinanciranih iz ukrepa Leader, se predvideva v 1. polovici leta 2015.

UO LAS

Odbor za družbene zadeve - razpisi za društva

Glavna naloga odbora za družbene zadeve je, da poleg spremljanja in obravnavanja različnih za občane pomembnih dogodkov pripravi in izvede razpise na področju športa, kulture in drugih dejavnosti... Letos je bilo razpisanih za športne dejavnosti 11.800 EUR, za kulturo 5.000 EUR in za ostale dejavnosti 6.000, od tega za domača društva 5.000 in društva izven občine 1.000 EUR.

Odbor je vse pravočasno prejete vloge pregledal in razvrstil, ovrednotile pa so jih tričlanske komisije (izmed članov odbora) v skladu s Pravilnikom o pripravi, izvajanju in sofinanciranju letnih programov športa v občini Vitanje (Uradni list RS, št. 92/03, 68/06) in spremembo Pravilnika o pripravi, izvajanju in sofinanciranju letnih programov športa v občini Vitanje za športna društva s sedežem izven občine Vitanje ter v skladu s Pravilnikom o sofinanciranju programov na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti v občini Vitanje (Ur. l. RS, št. 38/05 in 16/08) ter Pravilnikom o sofinanciranju programov ostalih društev in organizacij v občini Vitanje (Ur. l. RS, št. 38/05 in 16/08).

Razpisana sredstva za šport so prejeli izvajalci (v EUR): Osnovna šola Vitanje 1.056,80, Planinsko društvo Vitanje 1.959,93, Društvo prijateljev mladine Vitanje 107,84, Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin Slov. Konjice, Vitanje, Zreče 134,80, Športno društvo Vitanje 5.936,38, Strelsko društvo Pohorje Vitanje 827,64, Športno rekreativno društvo Vit-šport, 1.350,65, Aktivno društvo Vitanje 134,80, TPK, Elizabeta Fijavž, s.p. 291,16.

Po razpisu za kulturne dejavnosti so posamezna društva prejela (v EUR): Kulturno turistično društvo Sv. Vid - za srečanje ljudskih pevcev in godcev 378,78, Pevsko društvo Vitanje 1.772,73, Aktivno društvo Vitanje - za prireditve 428,03, Kulturno glasbeno društvo Ansambel bratov Slatinek 575,76, Društvo kmetič Lipa Vitanje - pevke 912,88, Društvo prijateljev mladine Vitanje 931,82.

Ostala društva in organizacije, ki imajo sedež v občini Vitanje, so prejela (v EUR): Krajevna organizacija ZB NOB 497,51, Društvo upokoencev 838,66, Aktivno društvo 906,18, Konjeniško jahalno društvo Petre 533,05, Krajevna organizacija Rdečega križa 767,59, Društvo kmetič Lipa Vitanje 820,90, Mladinska komisija PGD Vitanje 636,11.

Za društva, ki imajo sedež izven občine, člane pa tudi iz občine Vitanje, so bila dodeljena sredstva tako (v EUR): Društvo ledvičnih in dializnih bolnikov 80,00, Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih 180,00, Društvo rejnik celjske regije 80,00, Policijsko veteransko društvo Sever za Celjsko 50,00, Društvo paraplegikov JZ Štajerske 80,00, ZŠAM Slovenske Konjice 150,00, Združenje multiple skleroze SLO za Celjsko 50,00, Območno društvo invalidov Dravinjske doline 150,00, Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo 130,00, Inštitut VIR 50.

Razdelitev sredstev je potekala v skladu s pravilniki, ki veljajo v občini Vitanje. Delo je bilo opravljeno natančno in transparentno.

Predsednik odbora za družbene zadeve:
Roman Kričaj

Na podlagi Zakona o javnih financah (ZJF-UPB4) (Ur. l. RS, št. 11/2011), Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 13/06 in 50/07) in Pravilnika o sofinanciranju programov ostalih društev in organizacij v občini Vitanje (Ur. l. RS, št. 38/05 in 16/08) objavljam

javni razpis za sofinanciranje programov ostalih društev in organizacij, ki delujejo na področju kmetijstva v občini Vitanje v letu 2014

1. Naročnik je Občina Vitanje, Grajski trg 1, 3205 Vitanje.

2. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje programov tistih društev in organizacij, ki so registrirane in izvajajo programe za področje kmetijske dejavnosti in razvoja podeželja v občini oz. za občane občine Vitanje v letu 2014.

3. Razpisni pogoji:

Na javni razpis se lahko prijavi izvajalci programov, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da imajo sedež v občini Vitanje ali da izvajajo programe, namenjene občanom občine Vitanje,
- da so registrirani za izvajanje programov, s katerimi kandidirajo za sofinanciranje,
- da imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za izvajanje predlaganih aktivnosti,
- da redno izvajajo svojo dejavnost,
- da imajo urejeno evidenco o članstvu in ostalo dokumentacijo, kot to določa zakonodaja.

Programi bodo sofinancirani v skladu s pogoji in merili Pravilnika o sofinanciranju programov ostalih društev in organizacij v občini Vitanje (Ur. l. RS, št. 38/05 in 16/08).

4. Okvirna višina razpoložljivih sredstev za področje kmetijstva in razvoja podeželja je 1.600,00 EUR.

5. Način prijave in rok za prijavo: Prijavo naj ponudniki oddajo na razpisnih obrazcih, ki jih lahko dvignejo v tajništvo občine ali natisnejo iz razpisne dokumentacije, objavljene na spletni strani www.vitanje.si v rubriki AKTUALNO. Vse dodatne informacije in pojasnila lahko dobijo na občini Vitanje pri Romani Holobar osebno, po telefonu (03) 757 43 57 ali elektronski pošti »romana.holobar@vitanje.si«.

Ponudbe naj ponudniki oddajo osebno ali po pošti na naslov: Občina Vitanje, Grajski trg 1, 3205 Vitanje. Na ovojnici naj bo vidno napisano: »NE ODPIRAJ - RAZPIS DRUŠTVA ZA KMETIJSTVO 2014«. Upoštevane bodo le popolne ponudbe na originalnih obrazcih, ki bodo prispele na sedež občine najkasneje **do PETKA, 4. JULJA 2014, do 12.00 ure** ne glede na vrsto dospetja.

Ponudniki bodo o izidu obveščeni najkasneje 8 dni po ovrednotenju programov.

Slavko VETRIH
ŽUPAN

Na podlagi 24. člena Zakona o kmetijstvu – UPB (Uradni list RS, št. 45/08), Odloka o proračunu občine Vitanje za leto 2014 (Uradno glasilo slovenskih občin št. 54/2013) in Pravilnika o dodeljevanju državnih pomoči v Občini Vitanje (Uradni list RS, št. 70/07) Občina Vitanje objavlja

DRUGI JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje naložb v kmetijska gospodarstva za primarno proizvodnjo na območju občine Vitanje v letu 2014

1. PREDMET JAVNEGA RAZPISA IN RAZPISANA SREDSTVA

Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih finančnih sredstev za sofinanciranje naložb v kmetijska gospodarstva za primarno proizvodnjo v občini Vitanje v letu 2014 po shemi državnih pomoči v kmetijstvu, skladno z Uredbo komisije (ES) št. 1857/2006 in Uredbo komisije (ES) št. 1998/2006.

V proračunu Občine Vitanje so za sofinanciranje naložb v kmetijska gospodarstva za primarno proizvodnjo zagotovljena sredstva v višini 5.582 EUR.

2. UPRAVIČENCI

Upravičenci so kmetijska gospodarstva, ki se uvrščajo med majhna in srednje velika podjetja, se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, so vpisana v register kmetijskih gospodarstev, imajo stalno bivališče oziroma sedež v občini Vitanje ali imajo v lasti ali zakupu kmetijska zemljišča, v katera vlagajo, in ležijo na območju občine Vitanje in v letu 2014 niso prejela odločb o odobrenih sredstvih za sofinanciranje naložb v kmetijska gospodarstva za primarno proizvodnjo iz občinskega proračuna po javnem razpisu.

3. SPLOŠNI POGOJI UPRAVIČENOSTI

vloga mora biti predložena v skladu z zahtevami tega razpisa in prijavnega obrazca, pomoč se lahko dodeli le kmetijskim gospodarstvom, ki niso podjetja v težavah, pomoč se lahko dodeli, da se upravičencu omogoči, da doseže nove uvedene minimalne standarde glede okolja, higijene in dobrega počutja živali, da se omogoči zmanjšanje proizvodnih stroškov, izboljšanje in preusmeritev proizvodnje, izboljšanje kakovosti, pomoč se ne odobri za preproste naložbe za nadomestitev, gradbena dela morajo biti izvedena v skladu z veljavnimi predpisi o graditvi objektov, urejanju prostora in varstvu okolja, investicija mora biti zaključena pred izplačilom sredstev, sredstva se ne dodelijo vlagatelju, ki je za isti namen kot ga navaja v vlogi za pridobitev sredstev po tem ukrepu, že prejel javna sredstva RS ali sredstva EU, najvišji znesek dodeljene pomoči posameznemu upravičencu ne sme preseči 400.000 EUR v katerem koli obdobju treh proračunskih let iz nacionalnih in lokalnih virov.

4. UPRAVIČENI STROŠKI

Upravičeni stroški so stroški za izvedene aktivnosti za ukrepe Naložbe v kmetijska gospodarstva, nastali po prejemu odločbe in podpisu pogodbe. Računi z datumom pred podpisom

pogodbe in računi, izdani po 15. 12. 2014, se ne bodo upoštevali kot upravičen strošek.

Vrste naložb:

a) izgradnja ali izboljšanje nepremičnin, infrastrukture in pripadajoče opreme za kmetijsko proizvodnjo:
nakup in menjava kritine, prehod na prosto rejo in teletom primerno rejo, adaptacija hleva in skladišča za krmo, adaptacija objektov mlekovoda in pripadajoče opreme za molžo, drugo.

b) nakup kmetijske mehanizacije in računalniške programske opreme;
c) postavitve rastlinjakov: nakup rastlinjaka in postavitve rastlinjaka;
d) postavitve pašnika in obore za nadzorovano pašo domačih živali in gojene divjadi: nakup in postavitve ograje;
e) planiranje kmetijskih površin: izvedba zemeljskih del;
f) urejanje, obnova in izgradnja poljskih poti, ki jih uporablja izključno eno kmetijsko gospodarstvo: nakup in dostava materiala in izvedba zemeljskih del;
g) splošni stroški, povezani s pripravo in z izvedbo projektov, kot so honorarji arhitektov, inženirjev in svetovalcev, stroški za študije izvedljivosti, nakup patentov in licenc.

5. BRUTO INTENZIVNOST POMOČI

Znesek dodeljene pomoči znaša največ do 20 % upravičenih stroškov (brez DDV). Najmanjši znesek dodeljene pomoči je lahko 200 EUR, najvišji znesek pa 1.750 EUR na kmetijsko gospodarstvo.

6. POTREBNA DOKUMENTACIJA

Prosilec zaprosi za pomoč na vlogi (**obrazcu**), ki jo lahko dobi v času uradnih ur na Občini Vitanje, Grajski trg 1, Vitanje, in na spletni strani Občine Vitanje, <http://www.vitanje.si/>, pod rubriko AKTUALNO, RAZPISI.

Prejeta dokumentacija se prosilcem ne vrača. Dokazila, ki so dostopna v uradnih evidencah, prosilec lahko sam predloži vlogi, v kolikor pa tega ne želi, mora predložiti pisne izjave za posamezna dokazila, da za potrebe tega javnega razpisa dovoljuje Občini Vitanje pridobitev podatkov iz uradnih evidenc.

Za obravnavo vloge so poleg pravilno izpolnjenega obrazca potrebna naslednja dokazila in dokumentacija: izdelan načrt izvedbe projekta s popisom del, opreme in tehnologijo, ki ga pripravi za to pris-

tojna strokovna institucija, ponudba oziroma predračun za nameravano naložbo, študijo ali projektno dokumentacijo, v primeru planiranja kmetijskih površin: kopijo katastrskega načrta in program del s predračunom, v primeru naložb, povezanih z graditvijo objektov: ustrezna prostorska dokumentacija (npr. gradbeno dovoljenje, če je to potrebno glede na vrsto investicije), v primeru urejanja pašnikov, kmetijskih zemljišč in dostopov: kopija katastrskega načrta in program del. zemljiškoknjižni izpisek oz. drugo veljavno dokazilo o lastništvu oz. zakupu zemljišča, na katerem se bo izvajala investicija.

7. OBRAVNAVANJE VLOG

Župan Občine Vitanje imenuje komisijo za izvedbo razpisa, ki bo prispele vloge obravnavala in odločila o posamezni vlogi. Komisija tudi pripravi predlog upravičencev, ki ga potrdi župan. O dodelitvi sredstev upravičencu po tem razpisu se izda odločba. Odpiranje vlog ne bo javno. Prijavitelji bodo o izidu javnega razpisa pisno obveščeni v roku 3 dni od potrditve predloga upravičencev. Z upravičenci bodo sklenjene pogodbe, kjer bodo navedeni podrobnejši pogoji koriščenja sredstev. Pri postopku dodeljevanja sredstev se uporabljajo določbe Zakona o splošnem upravnem postopku.

8. NAČIN IN ROK ZA PREDLOŽITEV VLOG

Rok za dostavo vloge je **od 19. 6. 2014 do 4. 7. 2014 do 12.00 ure**. Vloge morajo biti oddane v zaprti kuverti s priloženo zahtevano dokumentacijo na Občino Vitanje, Grajski trg 1, Vitanje, ali pa poslano priporočeno po pošti z dospelostjo v predpisanem roku na naslov: Občina Vitanje, Grajski trg 1, 3205 Vitanje, v kuvertah, opremljenih z naslovom pošiljatelja in označene z oznako: »NE ODPIRAJ – DRUGI RAZPIS KMETIJSTVO 2014«.

9. KRAJ IN ČAS, KJER LAHKO PREDLAGATELJI DVIGNEJO RAZPISNO DOKUMENTACIJO

Brezplačna razpisna dokumentacija je na voljo na Občini Vitanje, Grajski trg 1, Vitanje od dneva te objave do izteka prijavnega roka in dosegljiva na spletni strani Občine Vitanje (www.vitanje.si) pod rubriko AKTUALNO, RAZPISI. Dodatne informacije lahko dobite na tel. (03) 757 43 57 – Romana Holobar.

Slavko VETRIH
Župan Občine Vitanje

Oblikovanje platforme za razvoj turizma v Vitanju

Pod sloganom »KSEVT povezuje ljudi« / »KSEVT Connecting People« se je v petek, 30.05.2014, v prostorih KSEVT-a odvijal delovni večer, **prva delavnica za razvoj turizma v Vitanju**.

Dogodek, ki predstavlja **PLATFORMO ZA RAZVOJ VITANJA**, smo poimenovali **PESKOVNIK**. Vanj so s svojo udeležbo aktivno vstopili predstavniki občine, delujočih vitanjskih društev in KSEVT-a.

Na delavnici smo predstavili okvir našega dela in možnosti ter izzive za razvoj malega gospodarstva.

S prepoznavanjem in povezovanjem lokalnih akterjev na področju namestitev, kulinarčne ponudbe in dejavnosti oziroma aktivnosti, ki jih kraj ponuja, je mogoče **splesti močno mrežo lokalne ponudbe**.

Skupaj smo prepoznali mnoge **potenciale in razvojne možnosti Vitanja**, kjer se je z obstojem KSEVT-a pojavil **TURIZEM** kot ena najbolj obetavnih **gospodarskih priložnosti za razvoj kraja** v prihodnosti.

Udeležencem smo zastavili devet vprašanj, na katera so vaši sokrajani izčrpno in plodno odgovorili. Najbolj nas je razveselilo to, da so iskali odgovore in nizali nova vprašanja s sodelovanjem, medsebojno debato in tehtanjem odgovorov. V pričujočem članku vam želimo vprašanja in odgovore nazorno predstaviti, da bi se tudi vi lahko dejavno vključili v proces, ki lahko predstavlja gospodarski in ekonomski razvoj vašega kraja.

V prihodnem mesecu načrtujemo srečanje na »PLAŽI«, ki bo namenjeno vsem Vitanjčanom in kjer boste tudi vi dobili priložnost za

posredovanje informacij, pobud in idej.

1. sklop NA KAJ STE V VITANJU NAJBOLJ PONOŠNI?

- na KSEVT
- naravo
- lepo lego kraja
- kulturno dediščino (dva gradova, cerkve, nemška in slovenska šola)
- zgodovino
- Rakovec: glažuta, les, šola
- Holcerijo
- bogato dediščino in tradicijo
- pridne in »pedantne« ljudi
- na izjemne posameznike, ki kljub odhajanju iz kraja, ne odidejo in prinesejo nazaj več kot so »odnesli«
- na ljudi s pozitivno pohorsko trmo
- na ljudi, ki imajo široko razumevanje neznanega
- na ustvarjalne učence (zdajšnje, prejšnje)
- na CD film Šopek vitanjskih šeg
- na obnavljanje cerkva
- sveži zrak, mir
- podeželje
- na vitanjsko »Logarsko dolino«
- na ljudskega pesnika Matija Štimulaka

KATERE SO POSEBNOSTI VITANJA?

- cerkve
- gradova
- Weitenšeinski vitezi
- Legenda o bratih
- Beškovnikova kašča
- Vitanjske Karavanke (Soški skladi)

- glažuta Rakovec
- gozd, planinske poti, plezalne poti
- zgodovina (Rimska cesta)
- ime, izvor imena iz rimske postojanke
- topografija
- osebnosti: Noordung, mašnik Aškerc, Ivan Sojč
- opekarna
- veliko sončnih dni kljub kotlinski legi
- vsak drugi Vitanjčan je muzikant in vsak prvi ljudski pevec
- geografska lega in velikost občine glede na število prebivalcev
- da je najboljši vitanjski zgodovinar izredno strasten duhovnik
- legende
- prikaz nabiranja mravljinčnih jajc (nekoč prepovedano nabiralništvo)

KAJ BI V VITANJU NAREDILI, ČE BI IMELI NEOMEJENO DENARJA?

- zgradili bi hotel in vrtino s toplo vodo
- ustanovili bi center za usposabljanje kozmonavtov
- zgradili bi prvo v celoti digitalizirano knjižnico (Aleksandrija)
- zgradili bi objekt, kjer bi lahko otroci izživel svojo ustvarjalnost
- zgradili bi goslarsko šolo
- uredili bi vas Rakovec (šola v naravi)
- obnovili bi gradova z mostom
- zgradili bi hotel – ležanje na krmi/«ličovnik«
- uredili bi muzej vitanjske zgodovine in običajev
- posodobili bi infrastrukturo

- očistili bi naravo
- vzpodbudili bi že obstoječe dejavnosti
- dopolnili bi kulturno dogajanje
- pripravili nove plezalne in planinske ture
- otrokom bi dali več(je)možnost(i) za razvijanje bogate ustvarjalnosti

2. sklop

KATERI SO GLAVNI GOSPODARSKI VIRI V VITANJU?

- les (cokle, »šikli«...)
- stari mojstri obrti
- živinoreja
- kovaštvo
- turizem
- kmečki pridelki in izdelki, ekološke kmetije
- vodni in drugi naravni viri
- stare domače obrti
- kamenine, rudnine (skrilj, marmor)
- specifična drobna proizvodnja (kulinarična, lesna – mizarska, goslarska..)
- vodni viri (manjše elektrarne – samooskrba)
- spominki

KATERE SO POMANJKLJIVOSTI VITANJA?

- neasfaltirane ceste
- zapuščeni objekti
- ni nasledstva na kmetijah – ni turizma na kmetijah
- premajhna povezanost društev
- ni zadostnih prometnih povezav
- ni info točke za turiste
- ni dovolj namestitvenih kapacitet
- premalo ponudbe hrane in drugih dobrin za turiste
- ni dovolj informacij o že obstoječih turističnih ponudbah
- domačini premalo poznajo, kaj vse imamo v Vitanju
- otežen dostop (lega, utesnjenost)
- predalo mladih se pogumno odpravlja v oddaljene šole (fakultete, srednje šole..)
- banka
- intelektualni potencial odhaja ali ne nastaja izven pojma obrti in dobička
- nimamo kulturnega doma z »vaškim« odrom oziroma v KSEVT-u je premalo prostora
- premalo mladih je pripravljenih delati »zastonj«

KATERI SO GLAVNI POTENCIALI VITANJA?

- pridni, zagnani, delovni ljudje
- specializirana, fina lesna predelava
- kmetije, domačnost
- pedantnost ljudi
- neokrnjenost narave
- majhna nezaposlenost
- izobrazena mladina
- bogati in kakovostni vodni viri
- sorazmerno dobro razvita infrastruktura (širokopasovno omrežje, ceste, razvito podeželje)
- gozdna/učna pot
- vrhovi hribov in gora
- mlini in žage na vodni pogon (potrebni

- obnove)
- kulinarika
- prijaznost in iskrenost ljudi
- povezani ogledi kulturnih znamenitosti
- bližina zimskih in letnih turističnih in športnih centrov
- KSEVT – razširitev dejavnosti
- običaji – obujanje starih običajev
- veliko zgodb, vraž
- hiša Matije Štimulaka

3. sklop

KAKO BI PO VAŠEM MNENJU VZPODBUDILI SODELOVANJE IN POVEZOVANJE MED LJUDMI?

- delavnice, okrogle mize
- aktivnosti
- z razpisovanjem natečajev, raziskovalnih nalog
- vzpostavitev foruma – izmenjavo mnenj
- z objavami v lokalnem časopisu – interaktivne igre, animacije, ki bi animirale skupine in posameznike k sodelovanju
- potrebno je graditi na zaupanju
- skupaj s skupino »peskovnik« organizirati klepete, srečanja v KSEVT-u, Beškovnikov kašči in drugih lokacijah
- vključevanje stroke in izkušenj
- organizirati manjši sklop neprofitnih dejavnosti za razvoj turizma, financiran iz javnih razpisov (občina, država, EU..)
- več povezovanja PD Vitanje – DPM Vitanje in druga društva
- ponovno oživitvi »nekoč« – zimske večere
- ogledi/predstavitve primerov dobrih praks
- izmenjava izkušenj
- delavnice, podobne današnjim
- »vaški team building«
- 1x letno organizirati srečanje predstavnikov društev

KAKO / KJE SE VIDITE V PRIHODNOSTI VITANJA?

- z društvom pripraviti kulinarično posebnost (specialiteto)
- priprava delavnice
- še bolj podrobno raziskati zgodovino Vitanja – Vitanjčanov
- povezovanje KSEVT-a s krajem
- v sodelovanju in povezovanju vseh možnih potencialov in nadgradnji le teh
- v zasebni ponudbi
- organiziranje dogodka »srečanje graščakov«
- nadaljevanje uredniškega dela pri Vitanjčanu
- nadgradnja krožne poti okoli Vitanja
- delo z mladimi v OŠ (PD Vitanje)
- kot širši (regionalni, državni, mednarodni) razvijalec programov KSEVT
- (znanost – umetnost – humanistika)
- povezovanje z državo, njenimi institucijami in institucijami širom po svetu
- še naprej se zavzemati za povezovanje v majhnem kraju z velikimi (srčnimi) ljudmi ter misliti pozitivno (prenašanje izkušenj mladim)
- kot organizator mednarodne robotske olimpijade in simpozija o razvoju augmentacije skozi bioniko v Vitanju

KAKŠEN BO VAŠ PRVI KORAK?

- kot »vaška klepetulja« razširiti informacije o današnjem »peskovniku«
- ustvariti predstavitevni film za turiste, ki pridejo v kraj
- pridobiti investitorje za šolo v naravi (objekt obšolskih dejavnosti)
- opraviti in voditi nekaj tečajev (tuji jeziki, komunikacija s skupinami obiskovalcev, lektorski izpit za dokumentacijo KSEVT)
- učencem dati list, da napišejo svoje ideje, želje, njihov pogled
- povezovati vitanjsko diasporo in mehčati nezaupljivost na racionalni in iracionalni bazi
- predstavitev današnje delavnice sodelavkam/članicam društva/družini
- dodatna izobrazba
- zbrati mnenja/ideje članic društva (jih nagovoriti, da pridejo na »Plažo«)
- objava današnjih ugotovitev in novih idej v Vitanjčanu
- razmisliti o arhitekturnih potencialih Vitanja
- predlagati Vitanje kot kraj skupščine PZS (cca 300 predsednikov društev)
- ugotoviti, če je KSEVT lahko primeren za izvedbo srečanj za 200+ oseb
- predlagati »kino KSEVT« program (Jadranje po vertikali..)

KSEVT povezuje ljudi / KSEVT Connecting People je kulturno-arhitekturni projekt, v katerem pobudniki projekta delujemo kot generator začetka in razvoja fenomena Nanoturizem v občini Vitanje. Oblikovanje platforme za prihodnji razvoj nanoturizma je mogoče skozi proces ustvarjanja in krepitve povezav med lokalnimi prebivalci, s povezovanjem idej, vizij in iluzij.

Delavnica je potekala v okviru delovne skupine NANOTURIZEM, ki je bila osnovana pod okriljem 24. bienala industrijskega oblikovanja (BIO 50) na iniciativo Muzeja za arhitekturo in oblikovanje (MAO) in mentorstvom Tine Gregorič in Aljoša Dekleva, soavtorjev KSEVT-a.

Organizatorji delavnice:

Marjeta Fendre, arhitektka

Maja Jenko, absolventka arhitekture

Žiga Rošar, arhitekt

Blaž Šef, igralec

Sodelujoči:

Slavko Vetrh, župan občine Vitanje

Breda Jakop, OŠ Vitanje, DPM Vitanje

Emanuela Hotko, KSEVT

Jožica Kuzman, Društvo kmetič Lipa

Jasmina Kotnik, arhitektka

Feri Kropec, PD Vitanje

Romana Holobar, Občina Vitanje

Milan Pogorevc, Vila Svitanje

IN KAJ MENITE VI?

*Avtorica prispevka: Marjeta Fendre, arhitektka
Ljubljana, 6.6.2014*

Poudarki nadzora v Občini Vitanje v letu 2013

Pri izvajanju inšpekcijskega in redarskega nadzora v Občini Vitanje je bilo delo v letu 2013 usmerjeno predvsem na naslednja področja:

ravnanje z odpadnimi vodami, cilj: priključitev na javno kanalizacijo;

varstvo cest: odvajanje padavinske vode na cesto in njene sestavne dele, nadzor nad izdanimi soglasji/dovoljenji, nadzor nad postavljeno prometno signalizacijo, cilj: zagotoviti varstvo cest in varnost udeležencev v prometu;

ravnanje z odpadki: vključitev v sistem ravnanja z odpadki, nadzor v akciji kosovnih odpadkov, cilj: preprečiti nezakonito odlaganje odpadkov;

oskrba s pitno vodo: priključevanje na javni vodovod, cilj: priključitev na javni vodovod.

Na območju **Občine Vitanje** je občinsko redarstvo izdalo 41 opozoril za lažje kršitve Zakona o pravilih v cestnem prometu na kraju samem (to pomeni, da je bil ob prihodu lastnika vozila izrečeno ustno opozorilo) in izdanih 5 plačilnih nalogov.

Sodelovali smo tudi v preventivni akciji ob prvih šolskih dneh v mesecu septembru, ko smo, v skladu z dogovori s Sveti za preventivo in varnost v cestnem prometu ter pristojnimi policijskimi postajami zagotavljali prisotnost v območju osnovne šole, v terminih, ko šolarji prihajajo v šolo oziroma iz šole odhajajo domov. V morebitnih primerih kršitev pred-

pisov, ki jih nadzira naša služba, smo občane oziroma udeležence cestnega prometa predvsem opozarjali na pomembnost varovanja najšibkejših udeležencev cestnega prometa. Ob spremembi prometne ureditve zaradi izgradnje mostu čez Hudinjo smo nadzorovali upoštevanje prometne signalizacije. Ob dnevu spomina na mrtve pa smo sodelovali pri nadzoru cestne zapore in nadzoru ustavljanja in parkiranja v okolici pokopališča.

Posebej smo nadzorovali mirujoči promet tudi na območjih, kjer odvažajo komunalne odpadke, in tako pripomogli k nemotenemu odvozu komunalnih odpadkov.

Pri varstvu občinskih cest smo preko celega leta nadzirali onesnaženja cestišča, povzročena predvsem zaradi opravljanja kmetijskih in gozdnih del ter povečane kapacitete opravljanja raznih zemeljskih del in izkopov v začetku gradenj.

Poleg onesnaženja cest velja omeniti tudi znatno povečanje raznih posegov na cesti oziroma v njenem varovalnem pasu, od prekopov cest do raznih gradbenih posegov ter posledičnega povzročanja ovir v cestnem pro-

metu. Pri izvajanju teh aktivnosti smo nadzirali tudi ustreznost pridobljenih upravnih dovoljenj in soglasij za izvajanje posegov.

Kontrolirali smo tudi izvajanja drugih aktivnosti na prometnih in drugih javnih površinah, za katera je od pristojnega organa občine potrebno pridobiti predhodno soglasje, kot na primer prodajo blaga na premičnih stojnicah ob prvem novembru ter podobnega.

Pri varstvu cest in udeležencev cestnega prometa smo pregledovali tudi razraščeno živih mej in drugega rastlinja v varovalnih pasovih občinskih cest. Prav tako smo sodelovali pri prometnih ureditvah, dajali smo predloge in pripombe na odvečno, pomanjkljivo ali neustrezno prometno signalizacijo, ki smo jo pri opravljanju vsakodnevnih nalog opazili.

Ker je skrb za varstvo okolja ena od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega prostora ter kakovosti življenja občanov, smo veliko časa namenili tudi odkrivanju in sanaciji odlagališč komunalnih odpadkov. Informacije o konkretnih lokacijah so nam velikokrat posredovali občani ali pa smo nanje naleteli pri opravljanju vsakdanjih del in nalog, za katere smo zadolženi.

Na območju Občine Vitanje smo nadzorovali lastnike psov oziroma njihovo uporabo vrečk ter čistilnega pribora za pobiranje pasjih iztrebkov. Uporabo vrečk smo nadzorovali predvsem v centru kraja Vitanje.

Javni red in mir nadzorujemo v sodelovanju s Policijsko postajo Slovenske Konjice, in sicer v vnaprej dogovorjenih akcijah.

Priprava:
mag. Nataša KOS
v sodelovanju s sodelavci MIR-a

Parametri	2010	2011	2012	2013
OPOZORILA NA KRAJU SAMEM	66	52	25	41
KRIŽIŠČE	2	4	3	1
PROSTOR ZA INVALIDE				2
NA CESTI V NASELJU-BREZ ČRT	1	1	0	2
ŠT. PN PARKIRANJE-SKUPAJ	3	5	3	5
ZAPUŠČENA VOZILA	4	1	0	0
POŠKODOVANJE CESTE	0	1	1	2
JRM-PSI-USTNA OPOZORILA				5
ODPADKI	2	3	3	4

Tabela št. 1: Število ukrepov občinskih redarjev po področjih dela v Občini Vitanje

PODROČJE DELA	2010	2011	2012	2013
Ceste	10	6	5	4
Kom. odpadki	2	2	2	7
Vodovod, kanalizacija	5	2	1	2
Urejenost	4	1	3	0
Taksa	4	0	0	0
Ostalo	1	1	0	0
SKUPAJ	26	12	11	13

Tabela št.2: Število ukrepov inšpektorice po področjih dela v Občini Vitanje

Ob 20-letnici Strojnega krožka Slovenske Konjice

Pred 20 leti se je zbralo nekaj kmetov iz širše Dravinjske doline, od Vitanja do Šentjurja, z namenom, da s skupnimi močmi naredijo korak k cilju – **pomagati si med seboj in pri tem upoštevati ZKP (zdravo kmečko pamet)**. To je vrlina kmečkega človeka, ki je sleherni trenutek vpet v delo na zemlji in med ljudmi in zato še toliko bolj ob **uspehih** začuti veselje in ob **neuspehih in nesrečah** stisko sočloveka.

Danes je **moderno razglabljeti o tem**, kako se »darovati« drugim, kako pomagati sočloveku, sosedu istočasno pa se zapiramo v ograjene hiše in širimo »faušijo«. Kmetje imamo medsosedsko pomoč že od nekdaj v sebi, saj vemo, da težko shajamo drug brez drugega in da je dober sosed zlata vreden.

Danes se razmere v kmetijstvu spreminjajo: težko fizično delo, motika in volovsko vprego je nadomestila moderna mehanizacija za obdelovanje našega podeželja. Kljub temu pa vsakodnevno vendarle potrebujemo pomoč in usluge sosedu ali drugega kmeta. Namen strojnega krožka je nuditi celovite strojne storitve tistim, ki takega dela sami iz kakršnegakoli razloga ne morejo opraviti in jim je tovrstna pomoč veliko olajšanje bodisi pri kmetovanju ali kako drugače, s tem pa posledično zmanjšati stroške kmetijske mehanizacije na kmetiji. In prav zato se je na našem območju pred dvajsetimi leti na pobudo kmetov s pomočjo Kmetijske svetovalne službe in gospoda Marjana Dolenške ustanovilo **Združenje za medsosedsko pomoč - strojni krožek Slovenske Konjice**. Pričeli smo s 27 člani in 7 ponudniki strojnih storitev, danes, po dvajsetih letih uspešnega delovanja, pa to združenje šteje preko 200 članov, ki nudi preko 100 kvalitetnih strojnih storitev.

Za celotno organizacijo in pogon tega našega »stroja« je seveda potrebno veliko strokovne pomoči, brez katere bi tudi naš strojni krožek težko shajal. Vsa leta od ustanovitve do danes glavnino našega dela opravljamo s pomočjo Kmetijske svetovalne službe Slovenske Konjice, ob tem pa nam na višji ravni zvesto stoji ob strani »oče« Strojnih krožkov v Sloveniji, mag. Marjan Dolenšek. Marjan nas je vsa leta preko kmetijskih svetovalk sproti seznanjal z novostmi na področju davčne, cestne, varstvene in strojne zakonodaje, pomagal nam je preko vseh sprememb kmetijske politike, katero pač moramo upoštevati pri umnem kmetovanju.

In če danes pogledamo učinek dvajsetletnega dela našega združenja?

Z veseljem ugotavljam, da je bil učinek kvalitetnega dela ogromen. Skupaj z zvezo smo sooblikovali celostno podobo **STROJNIH KROŽKOV** za območje Slovenije in tako je tudi naše društvo lepo prepoznavno po skupnih znakih, kar je razvidno na delovnih oblačilih, kuvertah, pisarniškem papirju in zastavah.

Naši člani – kmetje, mlajši in starejši, se družijo, iščejo strokovno znanje, medsebojno komunicirajo o napredkih kmetovanja, se izobražujejo na raznih tečajih, demonstracijah, strokovnih ekskurzijah, ogledih in predavanjih. Razpoznavni smo po urejenih enotnih zaščitnih delovnih oblačilih, ki so še kako pomembna za varstvo pri delu, da ne prihaja do večjih nezdod. S strokovnimi ekskurzijami in ogledi raznih firm od severa Evrope pa do Beograda širimo razvojno miselnost kmetov, vnašamo morebitno zadovoljstvo z doseženim in željo po napredku. Ob vsem tem pa si seveda želimo, da bi naše storitve postale še kvalitetnejše in dostopnejše širšemu krogu podeželja.

Seveda vedno ni lahko. Potrebna so mnoga usklajevanja tudi zato, da zadostimo predpisom. Zato si bomo le s skupnimi močmi, z zdravimi in naprednimi ter izvedljivimi idejami lahko rezali debelejši kos kruha. Želim vam, da bi bil ta kos kljub kriznim napovedim zajeten tudi v letih, ki so pred nami.

Predsednik Strojnega krožka Peter Koren

ČLANI SK NA OGLEDU BEŠKOVNIKOVE KAŠČE

DEMONSTRACIJA CEPILCA DRV 15.3 (14)

DEMONSTRACIJA GOZ. MEHANIZACIJE VITANJE

Aktivnosti Društva upokojencev Vitanje

VITANJSKI UPOKOJENCI IMELI OBČNI ZBOR

V četrtek 6. marca 2014, smo se vitanjski upokojenci zbrali na rednem občnem zboru. Izvedli smo ga v prelepem kompleksu KSEVT-a v Vitanju. Povabilu so se odzvali tudi predsednik DU Slovenske Konjice Anton Obrul, predstavnica DU Zreče ga. Ivanka Jevšenak in glavna koordinatorka projekta »Starejši za starejše« v celjski regiji ga. Ivanka Tofant iz Šentjurja. Zbora se je udeležil tudi predsednik Pokrajinske zveze društva upokojencev celjske regije Emil Hedžet in župan občine Vitanje Slavko Vetrih. Pred začetkom občnega zbora smo si člani lahko brezplačno ogledali razstavo, ki je trenutno v KSEVT-u. Na začetku občnega zbora je nekaj pesmi zapela skupina »AS« iz Vitanja. Svoja poročila o delu so podali organi društva in ugotovili smo, da je bilo leto 2013 zelo delavno. Prav tako je tudi projekt »Starejši za boljše kakovost življenja doma« že zaživel, vendar še ne v celoti. Pri anketiranju in zbiranju podatkov o upokojencih, ki so starejši od 69 let, se petina vprašanih ne odzove na prošnje in zavrača anketiranje. Prav tako pomanjkanje sredstev za kritje stroškov za prevoze prostovoljcev otežuje aktivnosti ponovnih obiskov naših upokojencev, starejših od 69 let, ki živijo v oddaljenih vaških skupnostih (Hudinja, Vitanjsko Skomarje, Brezen, Spodnji Dolič, Paka in delno tudi Ljubnica ter Stenica). V načrtu dela za leto 2014 smo se dogovorili, da strnemo vrste in da nadaljujemo delo kot do sedaj, čeprav je za upokojence kot tudi za ostale vedno težje.

VITANJSKI UPOKOJENCI PROSLAVILI MATERINSKI DAN

Kot vsako leto smo se tudi letos ob materinskem dnevu vitanjski upokojenci zbrali in družili v bližnjem gosišču. To druženje upravni odbor organizira vsako leto in na ta način

popetri popoldne tistim, ki se druženja udeležijo. Na začetku so kratek kulturni program pripravili učenci nižjih razredov osnovne šole Vitanje. Zapeli so nam nekaj pesmic o mamicah in babicah. Zatem jih nas je nagovoril predsednik Anton Rošer in nam zaželel prijetno druženje. Na druženje je bil povabljen tudi župan občine Vitanje, ki je prav tako spregovoril nekaj besed in zaželel vsem prisotnim prijetno praznovanje. Polne roke dela je imel tudi godec Miha, saj se tudi upokojenci radi zavrtimo ob domači glasbi. Pridne roke članic DU so izdelale tudi nekaj dobrega peciva in se jim prav lepo zahvaljujemo za trud. Prijetno druženje smo zaključili s simbolično podelitvijo rdečega nageljna vsem navzočim ženam.

BERNARDA IN IVAN RAVNJAK PRAZNOVALA

V začetku meseca maja sta svoje okrogle rojstne dneve praznovala Bernarda in Ivan Ravnjak iz Vitanja. Bernarda pri svojih 90. še poskrbi za kuhinjo. Pomaga tudi možu Ivanu, ki je deset let mlajši, saj je bolj šibkega zdravja. Kot vse člane društva upokojencev Vitanje smo trije člani UO obiskali tudi slavljence. Pogovor je stekel o tem in onem. Spomini so kar vreli na plan. Bernarda je bila še pred vojno zaposlena v predilnici v Vitanju in kasneje nadaljevala delo v tovarni kovinskih izdelkov na Fužinah. Tam je dočkala tudi upokojitev. Ivan je prav tako pričel in končal svojo službo v tovarni kovinskih izdelkov. Sedaj za njiju poskrbijo dve hčerki in sin, ki živi v skupnem gospodinjstvu z njima. Želimo jim še krepkega zdravja in zadovoljstva med svojimi najbližjimi.

IZLET VITANJSKIH UPOKOJENCEV NA NOTRANJSKO

V soboto, prav na koncu maja, smo se vitanjski upokojenci odpravili na izlet na Notranjsko. Tokrat je bil naš cilj grad Prestranek in ekološka kmetija, ki zajema posestvo v okolici

Bernarda in Ivan s člani DU Vitanje.

Člani DU Vitanje na občnem zboru.

Gostje na OZ DU Vitanja A. Obrul, I. Tofant, I. Jevšenak, E. Hedžet in S. Vetrih.

Društvo kmetič Lipa

DOBRODELNOST

31. maja je na Stranich potekalo srečanje Zveze društev Slovenije s cerebralno paralizo. Na povabilo društva Sonček smo se odzvale prošnji. Organizacijo srečanja je prevzelo društvo Sonček iz Celja ob 30-letnici njegovega delovanja. Spekle smo jim domače dobrote, s katerimi smo jih lahko pogostile in jim predstavile naše društvo. Vsega so bili zelo veseli. Tudi sama sem bila s še dvema članicama prisotna na tem srečanju. Ni mi bilo niti malo žal časa in vsega drugega, kar sem porabila za ta dogodek, ker sem si rekla: »Hvala Bogu, da imam zdrave otroke.« Tako lahko vidiš, za kaj vse so lahko prikrajšani mnogi otroci s tako boleznijo in kako zelo so obremenjeni starši, ki jim stojijo ob strani. Srečanje je potekalo v zelo prijetnem druženju.

PESKOVNIK

29. maja sem se kot predstavnica društva udeležila delavnice »PESKOVNIK«, katero so organizirali mladi arhitekti. Delavnica je potekala zelo zanimivo, kot neka raziskava novih oblik turizma. V prijetnem in poučnem druženju smo na delavnici odkrivali kar dosti kulturnih in naravnih vrednot tu v Vitanju. Upam, da bomo znali iz te in še drugih takšnih delavnic potegniti mnogo koristnega in pomembnega za kraj in še posebej za turiste, ki obiščejo Vitanje.

Jožica Kuzman

Upokojenci so pozorno poslušali lastnika grada Prestranek.

Vnuki zapeli babicam in mamicam.

in meri več kot 300 hektarov. Ob prihodu so nas pozdravili prijazna vodnica Valerija – Štajerka in Dramelj, ki je po zaključenem študiju turizma v Portorožu našla svojo ljubezen v Podnanosu in sedaj pridno vodi gostinski del v gradu Prestranek. Po kratkem okrepčilu smo se napotili na ogled farme 200 krav molznic, 120 črnih govedih nemške pasme Angus in 30 islandskih konj. Ves čas je skupino vodil lastnik, ki je zagrizen naravovarstvenik in tudi vsa pridelava hrane in krmljenje živali bazira na ekoloških temeljih. Res je, da so pridelki dosti manjši, je pa povpraševanje kar veliko in tudi višja cena izdelkov ni ovira za prodajo. Tudi kosilo,

ki je bilo sestavljeno iz mesa teh, doma vzrejenih govedih, je bilo nadvse okusno. Prav tako smo si ogledali nekdanjo grajsko cerkev sv. Florijana v vasi Orehek. Grad Prestranek ima zelo pestro zgodovino, vendar zaradi pomanjkanja sredstev se z obnovo odlaša in tako počasi propada del naše kulturne dediščine. Grad je namreč po izvedeni denacionalizaciji odkupila država, za obnovo pa ni bilo denarja. Sedanji lastnik, ki ga je odkupil od države, se poskuša prijavit za koriščenje evropskih sredstev za ohranjanje kulturne dediščine, vendar ne uspeva, ker je »privatna lastnina«. Takšni so pač zakoni, kulturna dediščina pa propada.

(D.F.)

Kres in pohodi

Tudi letos so člani K. J.D.P. »Petre« pripravili veliko kresovanje s proslavo ob 1. maju. No, tokrat je bilo po žledu materiala za kres res dovolj. Zbrali smo se v večernih urah in ob predhodnem nagovoru prižgali kres. Prižiganje so slavnostno pričeli novi člani, ki so aktivno pomagali pri pripravi. Po kresovanju smo se okrepčali s sočnim golažem, ki ga je skuhal član Boris Jerot. Udeležili smo se tudi čistilne akcije. Sodelovali tudi pri Križevem potu – Prevalje – Sv. Vid. Tradicionalno pa za Veliko noč streljamo s karbidom (Matic, Boris, Dorotej in Urban). Bili smo na več žegnanjih, in sicer pri cerkvi sv. Filipa in Jakoba v Laporju, ki ga pripravi Bistriška konjenica, na Paškem Kozjaku, pri sv. Juriju v Legnu, kjer ga pripravijo člani CCC Legen, na gradu pri Slovenj Gradcu ter v Mihovcih v Prekmurju. Udeležili smo se tudi konjenic: Jurijeve v Tepanju in Podivjanih žrebcev v Podvelki. Pa tudi sami si ob sobotah pripravljamo pohode. Obiskali smo Rakovec, Lovrenška jezera, Paški Kozjak, Zreče, Vojnik, Konjiško goro, Ribnike in Lovsko kočo v Završah. Pomlad smo končali zelo aktivno, tako bi si želeli tudi v poletju. Vabimo vas na kresovanje, ki bo 23. junija v čast občine Vitanje (v večernih urah), in 5. julija na dirke (od 12. ure dalje)

Imejte se lepo in zdravi ter srečni preživite poletne dni.

Avtor: Martica Sušec

Planinsko društvo Vitanje v maju

Člani Planinskega društva Vitanje smo v maju aktivno nadaljevali planinsko sezono. Tradicionalni prvomajski pohod na Roglo, ki je bil predviden za prvo soboto v maju, smo zaradi slabe vremenske napovedi prestavili na naslednji dan. V nedeljo nam je bilo vreme bolj naklonjeno in primerno za hojo. Na pot smo se podali izpred KSEVTa. Hodili smo po markirani poti iz Vitanja, preko Pake in Hudinje. Na Lužah smo krenili levo proti Kragujišču, lepi travnati jasi, od koder je čudovit razgled na Kamniško-Savinjske Alpe in predalpski svet. Kmalu smo se vrnili na markirano pot in po njej nadaljevali do Rogle, ki smo jo dosegli v treh urah. Čeprav je bilo na Rogli hladno in vetrovno, smo si vzeli čas za okrepitev želodcev in počitek. V dolino smo se vrnili po markirani poti. Dobrega vzdušja nam vsekakor ni manjkalo, kar je pripomoglo k temu, da smo turo opravili v rekordnem času.

Vreme v maju planincem res ni bilo najbolj naklonjeno in tako smo v nedeljo, 25. 5. 2014, z enotedensko zamudo priredili že

33. srečanje planincev na Paškem Kozjaku. "Zamudo" je povzročilo slabo vreme v tednu, v katerem je bilo srečanje sprva napovedano. Vitanjski planinci smo bili tako srečanje prisiljeni prestaviti za teden dni. In še sreča, da smo ga, saj se je zadnje nedeljo v maju na Ostrici pod Basališčem zbralo kar lepo število planincev in drugih ljubiteljev narave. Večina obiskovalcev vseh generacij je prišla peš iz Vitanja, Dobrne in drugih okoliških krajev. Manjkali pa niso niti kolesarji in jahači. Na cilju se je po planjavi Ostrica razlegal razigrani vrvež glasov. Otroci so se podili sem in tja, odrasli pa se nastavljali soncu. Zgoraj ni bilo prav nič soparno in božanje sončnih žarkov je vsakomur dobro delo. A žal je ves čas v zraku visela napovedana nevihta. Tisti,

ki so prišli peš od daleč, so jo zato kmalu mahnili nazaj v dolino. Tiste malo bolj pozne, pa je celo ujel dež, ki so ga vremenoslovci tako vztrajno napovedovali. A vitanjski planinci smo kljub vsemu zadovoljni, da smo srečanje vendarle uspeli izpeljati. In seveda na Paški Kozjak vabimo tudi prihodnje leto.

V juniju je na sporedu Dan slovenskih planinskih doživetij, na katerem se zberemo planinci iz vse Slovenije in se bo letos z izjemno pestrim programom odvijal v Bohinjski Bistrici. V Planinskem društvu Vitanje pa v juniju organiziramo dvodnevni izlet na Hrvaško, kjer bomo tokrat planinarili okoli Paklenice, ter tradicionalni nočni pohod na Stenico.

Bojana Volk

MESEC	AKTIVNOST	ORGANIZATOR
JUN	Izlet skupine Ciciban planinec s starši	PD Vitanje
	Dan slovenskih planincev (14. 6. 2014)	PZS
	Dvodnevni izlet na Hrvaško (21.-22. 6. 2014)	PD Vitanje
	Nočni pohod na Stenico (28. 6. 2014)	PD Vitanje
JUL	Vogel - Razor - Krn - Lepena	PD Vitanje
AVG	12. Kocbekov pohod na Korošico	PD Celje Matica

Tja v vrhove ...

Srce me vleče tja, v vrhove vrh gora,
tja, kjer stari spi spomin,
kjer bukev trhla trepeta,
tja, kjer me ruševac pozna,
kjer cveti vršič malin.

Pod goste veje tam so skrile se steze,
viharnik je omahnil v znak,
mlaj zimzelen cvetoč dehti
in vrba grbasta solzi,
dih pomladi tone v mrak.

Na vejci tam skaklja, glej, drobna ptičica,
se peni slap bel prek pečin,
še v krošnjah kot nekoč žgoli
in vir tam žuboreč šumi,
beži meglica iz dolin.

Ref;

Le v rutah zamrla je pesem srebrna,
utihnil pastirčkov je zlati glas,
kraj črnega trna se skriva le srna
in v mlakah utonil mladosti je čas ...

Slavko Vetrh

Že četrto zimo

Zadnji ponedeljek v lanskem septembru smo ponovno pod okriljem Turističnega društva Vitanje pričele tečaj ročnih del, in to že četrto sezono.

Ker smo želele privabiti nove udeležence in ker smo želele pokazati naše izdelke, smo v mesecu avgustu udeležence tečaja, ki smo ustvarjale ročne izdelke v sezoni 2012/2013, pripravile razstavo izdelkov na prireditvi Holcerija. Poleg naših izdelkov smo zbrale tudi nekaj izdelkov naših babic in tako na razstavi prikazale ročna dela le-teh in naše izdelke. Bilo je zanimivo primerjati, kaj in kako so ženske roke izdelovale nekoč in danes. Na tem mestu bi se zahvalila vsem, ki so prispevali in zaupali svoje dragocene izdelke babic za ogled. S pripravo razstave je bilo kar precej dela, zato nam je bilo žal, da je bilo razstavo možno ogledati samo en dan.

Kot sem že omenila, smo konec septembra ponovno pričele tečaj, ki je potekal do 26. maja letos ob ponedeljkih po dve uri. Tečaj so obiskovale večinoma upokojenke ter nekaj žensk, ki so še vedno zaposlene. Tudi to sezono so se nam pridružile članice iz sosednjih krajev, in sicer iz Stranic, Nove Cerkve ter Spodnjega Doliča. Bile smo zelo vesele, ker se nam je pridružila tudi domačinka Veronika, ki je na invalidskem vozičku in zelo rada šiva gobeline ter plete šale in kape na svoj način - s pomočjo obroča in kvačke, kar je bilo do sedaj vsem članicam neznano. Njeni izdelki so predstavljeni tudi na fotografiji. Ostale udeležence tečaja so ustvarjale različne izdelke: kape, šale, prtičke in prte, zavese, rožice, voščilnice, božično-novoletne in velikonočne okraske, nogavice, krila in druga oblačila, okrasne čipke..., in to v različnih tehnikah: pletenju, kvačkanju, rishelieu in hardanger vezenju, polnem vezenju, pickpoint vezenju in klekljanju. Nekaj teh izdelkov je prikazano tudi na fotografijah. Ob koncu tečaja smo pričele nekatere članice izdelovati cvetje iz krep papirja in ker je to cvetje tudi zelo zanimivo, kar je vidno tudi s fotografij, bomo na prihodnjem tečaju pričele izdelovati to cvetje. Navajam še nekaj zanimivih podatkov našega tečaja:

~ število udeleženk tečaja v tej sezoni: 22 žensk (12 upokojenk, 8 zaposlenih, 2 ostalih),

smo skupaj ustvarjale ročna dela

Udeleženke tečaja.

Izdelki naših babic na razstavi na Holceriji.

Izdelki udeleženk tečaja na razstavi na Holceriji .

Kvačkan prt z ročno izdelanim cvetjem.

Kvačkane zavese.

Različni izdelki (2).

Tople nogavice.

Tudi klekljani izdelki (2).

Veronikini izdelki.

Še nekaj različnih izdelkov (2).

~ 10 udeleženk, ki tečaj obiskujejo že četrto leto,

- ~ 3 nove udeleženke v tej sezoni,
- ~ najstarejša udeleženka ima 81 let,
- ~ najmlajša udeleženka ima 23 let.

Ker je nastalo že veliko lepih izdelkov, upam, da bomo imele tudi v prihodnje

možnost pripraviti še kakšno razstavo ter predstaviti in pokazati svoje izdelke in s tem privabiti tudi nove udeleženke tečaja.

Imamo še kar nekaj idej, kako popestriti naše druženje, zato bomo v jesenskem času s tem tudi nadaljevale. Vse informacije bodo pravočasno objavljene, zato že sedaj vabimo

vse zainteresirane, da se naučite kaj novega – nikoli ni prepozno, izmenjavate izkušnje z nastajanjem ročnih del z ostalimi udeleženkami tečaja in ustvarite kakšen nov izdelek. Še vedno pa je pomembno tudi druženje.

Vodja tečaja: Angela Lušenc

Vabilo

V praznični dan se prebuditi
in na Rakovec oditi.

A prelep naj bo ta dan,
s soncem naj bo obsijan.

Biseri se tam bleščijo.

In spomine obudijo.

Lepo ob letu spet se sreči
in prijatelja objeti.

Obljubo smo vam lani dali,
da ta praznik praznovali.

**Zato se dne 25. 6. 2014
ob 11. uri dobimo
na Rakovcu.**

Za vse poskrbi KTD Sveti Vid.

Vljudno vabljeni.

Odbor

Kaj ima Tina Maze z Rakovcem?

Tina Maze. Najuspešnejša slovenska alpska smučarka, rojena v Slovenj Gradcu. Je ena izmed šestih smučark, ki so zmagale v vseh petih disciplinah in ena od treh, ki jim je to uspelo v eni sami sezoni. Je tudi prva slovenska dobitnica zlate medalje na zimskih olimpijskih igrah (Soči - smuk, 2014).

Tina Maze ima korenine na Rakovcu. Na Rakovcu se namreč nahaja »havz«, ki je bil nekoč dom Nanike Kovač. Nanika se je poročila in imela pet otrok. Najstarejša izmed njih je bila Pavla, ki je že kot mlada deklica odšla služiti v Žerjav pri Črni na Koroškem. Tam je spoznala Gobičnikovega Ferdinanda, ki se je pisal Maze. Tako je Nanika prababica, Pavla pa babica Tine Maze.

Na letošnje prireditev Srečanje na Rakovcu smo povabili tudi najuspešnejšo slovensko alpsko smučarko Tino Maze. Upamo da si bo ob vseh obveznostih našla toliko časa in si prišla pogledati svoje korenine.

Predsednik KTD Sv. Vid Roman Kotnik

V spomin na grofa Jurija Türna in Zofijo

V prejšnjem tisočletju se zgodi,
ko grof posest tu kupi si.
Saj na prodaj to je bilo,
steklarkstvo tu se opustilo.

Razum, ki Jurij ga imel,
ko posest je to prevzel,
saj Zofija pomagala,
ljudem pa novo upanje in nov dar.

Spomin pa tu ne obledi,
ljudi tu grof pač obdrži.
Veliko treba postoriti,
ta kraj na novo oživiti.

Odličen tim to bila,
ko moči sta združila.
Saj ljudi sta spoštovala,
lepoto sreče njim sta dala.

Prelepa bila pokrajina,
čprav je bila tu divjina.
In ljudje, ki tu bili,
novega lastnika se veselili.

Fantazijo, ki imela,
ko z ljudmi sta tu živela.
Čas počitnic to je bil,
kraj se čisto spremenil.

Ogromno tu se spremeni,
steklarske obrate preuredi.
Tu zdaj stanovanja bila,
ki delavcem služila.

A, ko telefon dobili,
tu ljudje se veselili.
To darilo Jurij dal,
ko ljudi je tu spoznal.

Mnogi, ki tu bili,
tudi delo so dobili.
Zdaj pogoje so imeli,
da tu so tudi preživeli.

Türn priimek vse skozi bil,
tudi ko jaz se rodil.
Mogočno plemstvo to je bilo,
za kraj in ljudi se trudilo.

In ko ubožajjo kmetije,
ko se kmetje prezadolžijo,
tu grof pomoč da
in ta dolg jim poravna.

Uspehe, ki so tu imeli,
za ljudi so tu živeli.
To ljudje so začutili,
zato se vedno zahvalili.

Nalogo so dobili,
da les z vprego so vozili.
Saj les, ki je v gozdovih bil,
do žag in cest se je vozil.

Razlika tu se ni čutila,
vse ljudi sta tu vzljubil
Saj to njima Bog je dal,
ko v ta kraj jih je poslal.

Napredek tu se zgodi,
ko furmanstvo tu zaživi.
Saj kmetje vir prihodka imeli,
tako so lažje preživeli.

Napotke od Boga dobila,
ko v ta kraj se zaljubila.
Ko tu sreča se deli,
mnogo lepih tuje dni.

A to grof Vincenc bil,
od Douglasa je to dobil.
To bilo je darilo,
in leta 1885 se zgodilo.

A žaga venicijanka je tu bila,
zdaj še brata gatra je dobila.
Lažje delo to je bilo,
hlod v deske spremenilo.

Georgi tu naslednik bil,
Jurij III. je ime dobil.
Ker plemstvo v krvi je imel,
kneginjo Zofijo za ženo vzel.

Jurij še novost tu da,
elektrarno dokonča.
Zdaj še luč tu dobili
in v prihodnost si svetili.

fije Herman

Upanje, ki tuje tlelo,
zdaj v luči zagorelo.
In napredek, ki tu bil,
srečo tu je podvojil.

Reči plemenite to so bile,
ki v tistem času se zgodile.
Zato v spominu bo ostal,
ko ta kraj zaznamoval.

In podoba bila kraja,
kot da prišel bi do raja.
Ko sončni žarek ga obsije,
ko se luna zjutraj skrije.

Jutro krasno tu je bilo,
ko je ptičke prebudilo.
Ko se rosa lesketa,
pota bila biserna.

A potoček žubori,
vse do današnjih dni.
To še danes začutiti,
ko v ta kraj nam je priti.
Imeti lepe te spomine,
to v življenju naj ne mine.
Lepota vedno bo ostala,
tu v srcu se ohranja.

Način kako jo ohraniti,
vedno v mislih jo nositi?
In prijateljem jo dati,
saj v srcih smo bogati.

Zofija modre je krvi,
življenje z dobrim delom
popestri.
Tudi Rakovcu dala je pečat,
v dobroti njeni čisto zlat.

Otroci dobroto to spoznali,
ko bili v šoli obdarovani.
Ko Božič prišel je v vas,
polepšal jim božični čas.

Fantazija, ki tu bila,
ta Zofiji se rodila.
Skozi leto se trudila,

iz volne je stvari naredila.

In za Božič otrokom dala,
tako jih ona obdarovala.
Vsi, ki v šolo so hodili,
so darilo od nje dobili.

Je pristrčna grofica bila,
v Rakovec se zaljubila.
Saj dobrotu je brez mej,
ta stih že pove.

Enkratno bilo to dejanje,
kot da bile to bi sanje.
To resnično se zgodilo,
to je njej pač posvetilo.

Hvaležnost tem ljudem izreči,
ki živijo tu v sreči.
To našim staršem se zgodilo,
ko v ta čas se nas rodilo.
En sam trenutek tuje sreče,
ko hvaležnost se izreče.
Saj to si zaslužili,
da ta kraj so ohranili.

Razum, ki ga imeli,
ko v tej skupnosti živeli.
Saj znali dobroto so ceniti,
ljubezen med sabo si deliti.

Mnogo spominov nam pustili,
mnogo spominov ohranili.
Na tiste lepe dni,
ko v njihovem objemu bili.

A čas, ki zdaj hiti,
spomin nam že blede.
Zato zahvalo dati,
da kraj v spominih obdržati.

Najlepše se Bogu zahvaliti,
za pot, ki bilo dano prehoditi.
In ljudem, ki na poti bili
in dobroto v srcu nosili.

Rakovec, junij 2014
Herman Klemenc

Najmlajši na srečanju z Ansamblom bratov Slatinek

Vsakoletni udeleženci srečanja

Tudi najmlajši so se zavrteli ob zvokih ansambla Slatinek

Del osebja, ki skrbi za organizacijo srečanja

Za prevoze poskrbi Jože

Povzetek o rodbini grofov Thurnov

Grofi Thurni so ena najstarejših plemiških rodbin v Evropi. Izvirajo iz Francije. Obstaja domneva, da imajo rodbinsko povezavo s kraljem Karlom Velikim. Zaradi nasledstvenih bojov so pribežali v severno Italijo. Tam so se rodbinsko povezali s tamkajšnjimi veljaki in se na tem območju ustalili, posebno na vzhodni obali jezera Como, kjer je grof Martin posedoval grofijo Vallis Saxina (danes Val Sassina). Grof Martin, imenovan »Velikan«, je bil eden od spremljevalcev cesarja Konrada III. na enem izmed križarskih pohodov. Pri obleganju Damaska leta 1148 je bil ujet in je umrl mučeniške smrti. Njegovi potomci so bili večkrat izvoljeni za podeste severnoitalijanskih mest Milana, Padove, Bergama in Brescie. Eden od njegovih pravnukov, Filip, je sredi 13. stoletja svojo oblast razširil še na ozemlje Coma in Vercellija (jugozahodno od Novare).

Rodbina se je močno razvejala po zaslugi Pegana II., ki je bil vnuk Martina »Velikan«, saj je imel deset sinov, od katerih si je večina osnovala lastne veje, ki so se obdržale vse do 19. stoletja. Za širjenje rodbine na ozemlje habsburške monarhije sta najpomembnejša Peganova sinova Herman (Ermano), ki je začetnih devinskih Thurnov – imenovanih Thurn-Hofer-Valsassina in Salvin, katerega potomci so se razširili na ozemlje Goriške, Kranjske, Koroške, Štajerske in Češke.

Thurni so se s slovenskim ozemljem trdneje povezali v 15. stoletju. Salivanov potomec Anton je postal glavar v Trstu, zadnji goriški grof Leonard pa mu je zaupal nadzor nad gradnjo tabora v Sv. Križu – danes Vipavski križ.

Od 16. stoletja dalje so bili Thurni trdno zakoreninjeni na slovenskem ozemlju. Najpomembnejša sta bila Antonova sinova Ahac in Janez Ambrož. Slednji je postal znan, da je bil eden najpremožnejših mož poznega 16. in zgodnjega 17. stoletja. Zaradi odlične izobrazbe in znanja več jezikov ga je cesar Ferdinand I. sprejel na svoj dvor med paže. Bil je dober prijatelj nadvojvode Karla, kar je grofom Thurnom prineslo ugodne službe, ki so bile dobro plačane. Leta 1584 oz. 1585 je kupil koroška urada Železno Kaplo in Stein (Kamen), njegovi najpomembnejši pridobitvi pa sta bili gospostvo Pliberk, ki ga je leta 1601 odkupil od nadvojvode Ferdinanda, ter gospostvo Radovljica. Kasneje je z oporoko zapustil Pliberk nečaku Janezu Ludvikju, Radovljico pa svojemu istoimenskemu pranečaku Jošta Jožefa. Rodbina grofov Thurnov vodi drevo življenja že pol tisočletja.

Kogar zanimajo druge podrobnosti, si lahko prebere izvorni znanstveni članek Mihe Preinfalka, dr. zgodovine, znanstvenega sodelavca Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU. Gradivo je bilo objavljeno v 2. kroniki. Izvirnik je oddal 29. 5. 2008. Iz tega gradiva sem napravil povzetek.

Pliberška veja grofov Thurnov, ki je živa še danes, je imela velik vpliv na razvoj današnje slovenske Koroške, predvsem v Mežiški dolini

z industrijskimi obrati v Črni, predvsem pa na razvoj Železarne Ravne.

Vincenc, kot naslednik očeta Jurija, je podedoval Pliberk in je kot lastnik s premoženjem, ki ga je ustvarila železarna Ravne, kupil leta 1887 grad Hageneegg v Železni Kapli, leta 1890 pa grad Valeč na Češkem. K tej posesti so sodili pivovarna, mlin, žaga in kamnolom. Po prvi svetovni vojni je za razliko od sorodnikov na Ravnah prevzel jugoslovansko državljanstvo. Bil je tudi zadnji samostojni lastnik železarne. Hkrati je bil še član Gospodarske zbornice Avstrije. Leta 1927 je upravo prevzela delniška družba, Vincenc pa je postal predsednik upravnega odbora. Vincenc je od ravenskega sorodnika Janeza Duglasa prevzel oz. kupil še posest Črni vrh nad Mislinjo v velikosti cca 900 ha in posest Rakovec v velikosti cca 600 ha, o čemer priča plošča na skali z datumom 1. 6. 1885. Pred tem je Duglas posest Rakovec kupil od vdove Woukonik, saj se je steklarstvo na Rakovcu ustavilo. Nižinske steklarne so postale preveč konkurenčne, saj niso imele tolikšnih stroškov s prevozi. Grof Vincenc je v Rakovec kar precej investiral. Zgradil je žago na gater, ki je rezala hlodovino do debeline 40 cm, debelejše hlode pa so rezali na venecijankah – Jurekova in Obadova žaga. Posest na Rakovcu je še razširil za cca 300 ha, ko je pokupil nekaj sosednjih kmetij ali njihovih delov – del Obadovega gozda, Španarjevo, del spodnjega in zgornjega Rakovnika, Rutnka... Obe žagi venecijanki je posodobil. Dal je zgraditi hidroelektrarno z napetostjo 110 V, brusilnico stekla pa je dal preurediti v vilo za oddih. Zgradil je še šeststanovanjski blok za delavce – haus. Obnovili so tudi kovačijo in postavili ledenico na naravni led. V ledenico so v najhladnejši zimi nalomili in navozil led, v ta namen so skopali še bajer. Le šole mu ni bilo treba zgraditi, saj jo je pred tem leta 1837 zgradil že prejšnji lastnik steklarne Rajmund Novak mlajši. Šolo je obiskovalo od 25 do 30 otrok steklarjev. Zgradili so tudi telefon na Rakovec. Ivan Jeseničnik navaja letnico 1921, čeprav je bil telefon Celje – Vitanje zgrajen leta 1927; takrat si je dal grof napraviti priključek na Gozdarsko upravo Vitanje. Telefon na Rakovec so v pozni jeseni leta 1942 uničili partizani Prvega pohorskega bataljona, ko so prišli v Rakovec na rekvizicijo.

Grof Vincenc Thurn je leta 1928 umrl v Opatiji. Vincenc je bil poročen z markizo Adelo Tacoli. Imela sta dva sinova: Georga III. – Jurija in Aleksandra. Njegovo premoženje se je tako razdelilo na sinova. Jurij je prevzel Železno Kaplo, posest Črni vrh in Rakovec in bil tudi delničar v delniški družbi. Brat Aleksander pa je prevzel Pliberk in je bil delničar železarne.

Grof Georg III. – Jurij (13. 4. 1900 – 4. 3. 1967) se je poročil z vojvodinjo Sofijo Stahrenberg (18. 10. 1902 – 5. 4. 1970). Ljudje še pomnijo, ko sta se poročila, menda 1923. leta, sta nekaj časa prebila medene dneve tudi v leseni koči vzhodno od Grguna, imenovali pa so

jo Adela Hute. Takrat je bilo nekaj let po prvi svetovni vojni, zato so imeli ljudje skritega še več orožja. Iz varnostnih razlogov so morali takratni gozdarji kočjo z mladoporočencema ponoči v primerni oddaljenosti varovati. Zakonca nista imela otrok, tako je ta veja ugasnila, saj tudi Aleksander (1905 – 1955), ki ni bil poročen, ni imel otrok.

Zanimiva je tudi usoda ravenske veje grofov Thurnov. Janez Duglas (1835 – 1904) in žena Gabrijela g. Bray (1841 – 1892) sta imela štiri otroke, in sicer: Janeza Duglasa (1864 – 1939), Ota (1866 – 1872), Ernesta (1867 – 19159 in Marijo (1869 – 1940). Posest v Ravnah in mežiški dolini je končno podedoval najstarejši Janez Duglas. Oto je umrl kot otrok, tretji sin Ernest je bil vojak in je padel leta 1915 v Galiciji. Tik pred prvo svetovno vojno se je poročil s precej mlajšo hčerko direktorja Železarne Ravne Marijo Marischler. Ko je visoko noseča mlada žena izvedela za možovo smrt, se je zaradi žalosti in obupa ustrelila.

Janez Duglas se je poročil s sestrično Frančiško g. Thurn-Valsassina (1868 – 1954). V zakonu sta imela tudi štiri otroke: Duglasa (1889 – 1918), ki je kot študent umrl v Gradcu, Marijo (1891 – 1975), Otta (1893 – 1956) in Gabriele (1898 – 1983). Marija in Otto sta bila od rojstva gluha. Grad Ravne je podedoval Otto, kjer je do druge svetovne vojne živel s sestro Marijo. Oba sta imela umetniške ambicije (kiparstvo in slikarstvo). Ko so Nemci leta 1941 zasedli Mežiško dolino, so Otta razlastili in ga odpeljali v zapor v Celovec, nato pa v Dachau, od koder se je vrnil konec leta 1944. Grad so Nemci spremenili v gospodinjstvo šolo za dekleta s Tirolske in Zgornje Koroške, leta 1944 pa se je vanj vselila vojska. Po vojni sta bila grad in posest nacionalizirana. Marija in Otto sta nato živila v Pliberku, kjer se je Otto zaposlil kot vodja skladišča tobaka. Z njimi je ugasnila tudi ravenska veja grofov Thurnov.

Grofa Jurija in grofice Sofije se ljudje še radi spominjajo kot dveh poštenih in plemenitih ljudi. Skrbela sta, da so delavci in uslužbenci redno dobivali plačo in poračun ob božiču. Da je lahko redno plačeval delavce, si je v času gospodarske krize leta 1929 sposodil denar od Ložnika, podjetnika iz Dovž. Ko mu denarja v dogovorjenem roku še ni vrnil v celoti, mu je Ložnik zasegel zastavljeno posest Črni vrh v letu 1935. Ljudje se še spominjajo, kako so iz Vitanj les vozili konvoji furmanov preko Lošperga v Dovže, kjer ga je skladiščil, po krizi pa ga je z železnico vozil proti jugu.

Grofi Thurn so svojo posest na Rakovcu kartirali in razmejili na oddelke. Po steklarstvu še nezasajene goličave, nekoč bukove gozdove, so zasadili pretežno z iglavci iz lastne drevesnice, večino s smrekjo in del z jelko, drugih dreves je bilo bolj za vzorec. Po avstrijski šoli gospodarjenja z gozdovi so dorasle oddelke izmenoma sekali na goloseke. Posekane frate so nato dali delavcem v uporabo dve leti. Delavci so ob poseku veje

Grad rodbine Thurn v Avstriji

zmetali v vzdolžne vrsta bolj po sredini in v času požiga poklicali, običajno spomladi ob lepem vremenu, vse interesente za brezplačen najem zemljišča, ko so požigali. Na enem takšnem požiganje okoli leta 1948 sem kot otrok sodeloval tudi jaz. Že dva ali tri dni pred tem so povabili vse, da pridejo na požiganje. Bilo je sicer po vojni, vendar še na isti način, kot prej. Frata je bila na Paki, tako smo šli na Rutnika, mimo Mlinšeka in Urbana in malo navzdol na frato. Večina je imela s seboj kakšno orodje, zaradi varovanja, da se ogenj v primeru vetra ne bi razširil. Kdor je bil brez orodja, pa je dobil v roke svežo smrekovo vejo. Gozdni delavci so pričeli požig na vrhu in ogenj nato postopoma podtikali navzdol. Suhe veje so razmeroma hitro pogorele. Nato so logarji izmerili posamezne parcele, ki so jih dodelili ljudem in jih zakoličili z že prej pripravljenimi količki in jih označili, komu in katero parcelo so podelili, pa so si

zabeležili. V frati pa so ostali dežurni, ki so počakali, da je ogenj povsem ponehal in se je prenehalo kaditi. Vse to je trajalo dobre tri ure, ko se nas je večina lahko vrnila domov. Naša družina takrat na tej frati ni vzela zemlje, pač pa nekaj kasneje, po poseku, ki so ga opravljale brigade nad Rakovcem v smeri Rogle. Tam smo parcelo vzeli, saj nam je bila bližje. En ali dva dni pred saditvijo krompirja smo krompir narezali in ga na dan sajenja s kravami zapeljali v frato. Menda smo bili vsi iz vasi na delu, vsak je sadil na svoji parceli. Od tam je bilo včasih potrebno kar nastrgati zemljo, da se je krompir pokrnil. Potem smo čakali, da je krompir zrasel do ogrebanja. Ko smo tudi ogrebanje opravili, ni bilo potrebno nič več, vse do septembra, ko smo ga šli kopat. Takrat še ni bilo krompirjeve plesni niti koloradskega hrošča. Ob kopanju ni bilo potrebno prevelikega truda, saj smo posamezne krompirjeve grme lahko kar s ščavjem vred izdrli in krompir pobrali. Običajno je lepo obrodil, saj smo ga nakopali za cel lojtrski voz. Naslednje leto smo posejali rž, ki je tudi lepo obrodila. S rpi požeto rž so žanjice povezale v snope, moški pa so jih natakneli na ostrvi, da se je osušili. Potem smo rž peljali domov v skedenj. Skedenj je bil večji, da so lahko v njem žito omlatili še ostali, ki so želeli. Snopi so se položili v krogu, ki so jih nato mlatiči po parih omlatili s cepci, običajno je bilo 4 ali 6 mlatičev. Nato smo snope še na poševni stolici iztepli, če je ostalo kaj klasja. Omlatene snope so nato povezali v otepe, ki smo jih na govnu shranili, da smo slamo zrezali s senom za živalsko krmo. To se je počelo, če je bilo bolj malo sena in otave, da je bila živina sita. Nihče ni govoril o tem, da slama v krmi kravam bolj malo koristi, na boljšem so ob tem konji, ki jo uspejo prebaviti. Žito rž smo nato na vejači očistili in ga spravili na podstrešje. Ko je šel kruh h kraju, smo vrečo rži nesli v mlin ter jo zmleli. To smo znali opraviti že otroci. Ne spomnim se, da bi nam rženega kruha kdaj manjkalo.

Vsi zaposleni pri grofu so imeli še druge ugodnosti. Niso plačevali stanovanj, vsaka družina je dobila nekaj zemlje za vrt in del travnika za košnjo sena, tisti z več živalmi pa so kosili še na planini. Tudi električna razsvetljava je bila brezplačna. Če je kdo želel, je lahko koristil ledenico, čeprav v času, ko sem bil otrok, ne pomnim, da bi jo sploh kdo. Poleg ledenice je bila v tem objektu tudi mizarska delavnica, v drvarnici pa velik brusni kamen, da so si delavci na njem lahko nabrusili sekire in lupilnike. V kolesu za pogon brusa pa smo imeli otroci igralo. Eden se je ulegel v kolo, drugi pa je gonil. Družine so imele tudi kurjavo zastoj, le drva so si morali sami pripraviti, največ iz suhlic, nekaj pa smo dobili tudi brezlin iz žage.

Vsega lesa niso zvozili sproti na žago ali naprej v Vitanje, ampak so ga skladiščili v gozdu in ga nato pozimi s sanmi zvozili iz gozda. Na teh utrjenih cestah - na sanencu, pa smo se nato otroci sankali in smučali.

Z grofom Georgom III. - Jurijem in grofico Sofijo Thurn je bila močno povezana tudi naša družina. Oče doma iz Črne je po opravljeni gozdarski šoli bil najprej praktikant na Gozdni upravi v Vitanju. Nato ga je grof zaposlil na posesti Črni vrh nad Mislinjo. V Mislinji se je spoznal z mojo mamo, Zofijo Gmeiner, ki je takrat služila pri teti Frančiški Majcen. Ko sta se poročila, sta se preselila na Črni vrh. Ko je Ložnik grofu zasegel zastavljeno posest, sta se preselila v Mislinjski graben k Lipušu, kjer so med vojno Nemci zgradili skladišče, kasneje pa je bila tam šola. Po letu dni v službi pri Pergerju (z njim se nista najbolje razumela) je šel ponovno v službo k grofu Thurnu, tokrat na Rakovec, menda leta 1936. Tu se je namreč sprostilo delovno mesto gozdarja, logarja in lovskega čuvaja, potem, ko je zamerljiv 18 letnik s sekuro pokončal takratnega gozdarja Grabnerja v bližini Zgornjega Rakovnika.

Službo je oče resno jemal in bil je dosleden. Razen gozdarskih opravil je moral skrbeti tudi

Grof Thurn s trofejo s svoje posesti na Rakovcu

→ za vilo. Pripravljena je morala biti kurjava, ko so prišli na oddih ali na lov. Če jih je bilo več, so s sabo pripeljali tudi kuharico, sicer pa jim je kuhala moja mama. Z grofico sta se dobro razumeli, saj sta si redno dopisovali, predvsem ob raznih praznovanjih. Kolikor vem, sta bila grofa med vojno zadnjič na Rakovcu leta 1942. Takrat je imel grof 42 let. Kasneje pa ne vem, da bi še kdaj bila tu. Po vojni, ko so grofa razlastili, je bila mama z njimi še vedno v stikih. Leta 1956 jih je šla v Železno Kaplo tudi obiskat, s seboj pa jim je nesla nekaj fotografij takratnega Rakovca. Mi smo tedaj že bili v Mislinji; selili smo se leta 1952.

Grofa so si poleg odraslih dobro zapomnili tudi otroci. Oče je imel nalogo, da je ob božiču pripravil v pisarni drevo, ki smo ga okrasili poleg okraskov predvsem s piškoti in bonboni.

Sklicani so bili vsi otroci delavcev, ki so ob tej priložnosti dobili poleg sladkarij (takrat redkost) še darilo po dogovoru s starši: ali blago za obleko ali obutev. Posebno dobro mi je v spominu ostal vzorčno zakrpan par nogavic, grofičino ročno delo, saj je bilo šivanje nadvse lepo in precizno. Ob tem so se lahko učila dekleta, ki so to videla (takrat še ni bilo najlon nogavic in raznega sintetičnega materiala, temveč je bil le bombaž). O tem in nagibih za grofičino dobrosrčnost je nekaj že pisal Ivan Jeseničnik, ki je ob obisku vojaških duhovnikov na Rakovcu, bolj njim na dušo govoril, da je grof lastnoročno zasadil drevje

ob razpeli na skali pod hauzom, da je tja hodila molit grofica, pa tudi prebirat knjige. Ob stezi, ki je vodila tja, pod križem je bila klop. Steza pa je vodila naprej mimo rdeče bukve na cesto za Novi travnik. Ob lepem vremenu je bila tam lepa sprehajalna pot. Ne strinjam pa se, da naj bi to drevje zasadil grof lastnoročno, saj je bilo drevje, predvsem macesni, že veliko predebelo in previsoko. Od leta 1923 pa do naše odselitve ta drevesa ne bi mogla toliko zrasti. Menim, da so macesne posadili istočasno, ko so zasadili macesne na travniku na desni strani Hudinje.

Jaz se grofov osebno ne spomnim, saj sem bil še premajhen, sta mi pa o tem govorila sestra Erika in starejši brat Maks, pa tudi drugi, tudi mama in od nikogar nisem slišal žal besede o njih. Mama mi je pravila, ko je zbolela za sklepno revmo kmalu po mojem rojstvu leta 1941, da jo je grof na svoje stroške poslal na zdravljenje v Maribor. Prav tako so nam po rekviziciji hitro poslali posteljnino in raznih oblačil, da nam je iz njih po vojni

Grof Thurn v zgodnjih štiridesetih.

mama še dolgo šivala otroška oblačila.

Spominov je še mnogo, vendar mi je spomin na Rakovec prijeten, čeprav smo morali že kot majhni otroci kar precej delati. So bili pač drugačni časi, pa po svoje lepi. Rekreatije in podobnega razgibanja v današnjem pomenu besede nismo rabili, saj so nam že hoja v trgovine v Vitanju, poleti pa paša in otroške igre, pa nabiranje jagod in malin ter gob dali dovolj gibalnih veščin. Vsekakor smo bili na Rakovcu dokaj samooskrbni. Iz trgovin smo rabili sol, sladkor, blago, koruzni zdrob in nekaj pšenične moke ter toaletnih potrebščin, vse drugo smo si oskrbeli sami.

Oto Vončina

240-letnica državnega šolstva

Šolstvo je imelo tudi pri nas svoj začetek že, preden ga je vzela pod svoje okrilje država v avstrijskem cesarstvu. Znanе so samostanske in župnijske šole, posebno v večjih mestih. Cesarica Marija Terezija pa je leta 1770 izjavila, »da je šola stvar države«. Že čez dve leti (1772) je Blaž Kumerdej pripravil načrt za šole na Kranjskem. Leta 1774 je bil izdan »Splošni šolski red«. Ta letnica velja za začetek državnega šolstva v avstrijskem cesarstvu.

Začetek je bil okoren, saj ni bilo učiteljev, učbenikov in ne šolskih poslopij. A začetek je bil! Vsaka župnija, ki je štela 100 otrok, je morala ustanoviti tudi šolo, vsaj tisto najnižjo, trirazredno »trivialko« z najosnovnejšim učnim programom (branje, pisanje, računanje). To je bila šola za bodoče kmete. »Glavna šola« je imela štiri razrede. Namenjena je bila obrtnikom. Po mestih in večjih krajih pa so obstajale »normalke«, v katerih so poleg osnovnih predmetov poučevali tudi prirodopis, zgodovino in druge predmete. V teh šolah so se izobraževali bodoči učitelji in izobraženci. Pouk je potekal v nemškem jeziku. Ker učbenikov še ni bilo na voljo, so se učenci učili na pamet s poslušanjem. Prve generacije učiteljev so se šele izobraževale, zato so učili tisti, ki so kaj več znali, npr. cerkovniki, odsluženi vojaki ipd. Duhovniki so že pred državnimi šolami uvajali »nedeljske šole«, v katerih so se otroci učili najbolj potrebnih stvari, npr. kako se napiše oporoka, pismo, ali pa so ponavljali in utrjevali snov redne šole.

Uspehi so bili pičli. Najprej je bilo treba

prepričati starše o potrebnosti šole za njihove otroke. Grozili so jim celo s kaznijo. Navdušiti je bilo treba otroke in jih prepričati o veličini šole: »V šolo hoditi, med poštene šolarje zapisan biti je velika sreča in čast!« Tako je potekalo šolstvo do revolucionarnega leta 1848, ko je prišlo do velikih sprememb, saj je bilo tedaj ustanovljeno ministrstvo za šolo in materinščina je dobila v šoli glavno vlogo. Slomšek je bil tega izredno vesel. Potrjen je bil v svojem prepričanju: »Med vsemi jeziki mora Slovencem naš materni jezik najljubši biti.« (Kaj bi danes rekel, če bi videl tujke na naši trgovinah, obrtnih delavnicah, avtomobilih ... tujke in številke mobiltelefonov ... Zgrozil bi se in zadržtel v duši: kje je mili slovenski jezik - »ključ do zveličavne narodne omike«!) Slomšek je bil vse življenje učitelj in velja za našega največjega pedagoga. Zahteval je, da se v slovenskih krajih poučuje samo v slovenskem jeziku, zlasti v nižjih razredih, da se jezik utrdi in vzljubi. Pozneje pa se lahko doda tudi pouk v nemščini. Le verouk naj bo vedno samo v slovenščini. Od učiteljev je pričakoval in zahteval, da bogatijo duha in oblikujejo srce učencev. Torej je močno poudaril pomen vzgoje.

Napisal je učbenik »Blaže in Nežica v nedeljski šoli«, ki je bil res imenitno delo, večkrat ponatisnjeno. Minister za šolstvo Thurn je Slomška prosil, naj pregleda učbenike in po potrebi napiše nove, kar je Slomšek s sodelavci storil z največjo prizadevnostjo in skrbjo. Zelo je poudaril povezanost med domačo, šolsko

in cerkveno vzgojo, kar je nekaj naravnega. Podobno: »Vera in umetnost (kultura) imata skupen izvor, zato sta si tako sorodni.« Zanimivo je, da je Slomšek poudarjal tudi velik pomen petja. Spodbujal je zidanje primernih šol, bodril je učitelje, naj ne bodo ne prestrogi niti popustljivi, poudarjal znanje in srce. »Kaj pomaga prebrisana glava, pa prazno srce!« (Pred leti mi je prof. biologije pripovedovala, kako so se v njenih časih na učiteljski učili iz del italijanskih pedagogov, dokler niso odkrili našega imenitnega pedagoga Slomška!) Kot pedagog je Slomšek spoznal, da mladi težko prenesejo avtoriteto staršev in jih ne poslušajo, zato je napisal nekaj knjig za mladostnike, npr. »Ponovilo potrebnih naukov za nedeljske šole na kmetih« (1854) in druge. Ob vizitacijah je bil pozoren na znanje učencev, na lepoto bogoslužja in petja. Poudarjal je, da sta lepa šola in cerkev v ponos župljanov in občanov.

Slomška je jezilo, da smo Slovenci zaostajali za Nemci, zlasti na šolskem področju, zato si je neutrudno prizadeval, da bi jih dohiteli. Po pravi Slomška prištevamo med največje delavce na področju slovenskega šolstva in ljudskega izobraževanja. Čas je, da bi ga bolje spoznali in se prepričali o resnici, ki so jo učeni možje ob njegovem pogrebu povedali: »Anton Martin so bili eden največjih škofov našega cesarstva.«

(Opomba! Svojemu poklicu predani učitelji že v počitnicah snujejo načrte za nov začetek!)

Vič, 2014
P. Zdravko

Vrtec v jeseni

VRTEC NA POHODU

Ker v teh dneh narava kar vabi v svoj objem, smo se v vrtcu družno odločili, da izvedemo pohod po okolici Vitanja. Naloga staršev in otrok je bila, da na ta dan prinesejo od doma nahrbtnik s svojo malico in pijačo ter da so pohodu primerno oblečeni in zaščiteni (sonce, klopi).

Po zajtrku smo začeli s pripravami in otroci so komaj pričakovali, da odrinemo. Vse skupine je pot vodila preko nove »brvi« v hrib in zadaj za naseljem Štajnhof. Vmes smo si ogledovali naravo, ji prisluhnili in tudi sami kakšno zapeli. Nadaljevali smo do kmetije »Jager«, od koder smo se nato po drugi strani vračali v Vitanje. Poiskali smo senco in seveda iz naših nahrbtnikov použili dobrote, ki so nam jih pripravile skrbne roke staršev. Višek energije pa smo porabili še za tek po pokošenih travnikih.

Utrujeni, vsak s svojim nahrbtnikom na rami, vendar dobre volje smo se vrnili v vrtec. Res, preživeli smo čudovit dan!!

Andreja Pušnik

MLADI VITANJČANI PLAVAJO

Vrtec Vitanje je v okviru Športnega društva Vitanje tudi letos izvedel plavalni tečaj. Izvedli so ga v Termah Zreče. Vodili sta ga vaditeljica plavanja Karolina Kotnik in pomočnica Jožica Jakop.

Z različnimi igrami v vodi in vajami za učenje plavanja so

Otroci so se plavanja učili slab teden.

otroci hitro osvajali tehniko plavanja in zadnji, šesti dan, so skoraj vsi že dobro plavali. Na koncu so se vsi skupaj posladkali še s sladoledom.

Zadnji dan so jih prišli gledat tudi starši in marsikdo od njih ni mogel verjeti, kaj vse se lahko naučijo otroci v tako kratkem času. Učiteljici sta se staršem tudi zahvalili za zaupanje. E. N.

Ob koncu so bili z vodo dobri prijatelji.

UNICEFOV PROJEKT – PUNČKA IZ CUNJ

V vrtcu Vitanje smo se v šolskem letu 2013/14 odločile, da se prvič pridružimo projektu Unicef-a – Punčka iz cunj. Njegov namen je, da s punčkami pomagamo Unicefu pri zbiranju sredstev za cepljenje otrok. Naša naloga pa je bila, da izdelamo dve punčki po Unicefovih navodilih in danih merah. Ker pa je to kar podvig za nekoga, ki ne obvlada najbolje šivalnega stroja, se ob tej priložnosti zahvaljujem upokojenima delavkama vrtca Vitanje Marijani Pesjak in Brigiti Fritz za pomoč in smernice pri nastajanju punčk. Ob skupni pomoči sta nastali dve čudoviti punčki, ki so ju otroci poimenovali Malči in Mia. Temnolaska Malči se je z izpolnjeno osebno izkaznico kmalu podala na pot v Ljubljano, na Unicef, kjer se prodajajo takšne punčke po ceni dvajset evrov. Mia pa je ostala pri nas in vsak vikend obiskala enega otroka, seveda tudi strokovne delavke v skupini. Otroci in starši pa so v spremljajoči zvezek – dnevnik – zapisovali in fotografirali doživljaja punčke v njihovi sredini. V začetku maja pa smo Mio s pripadajočim dnevnikom poslali na sedež Unicefa, kjer so pripravili razstavo: ta je bila odprta 26. 5. 2014 ob 17. uri v knjigarni Konzorcij v Ljubljani.

Vsem staršem se zahvaljujem za zapi-

se, fotografije. Naša Mia je prepotovala velik del Slovenije, spoznala mnogo ljudi, mnogo doživela... in nas še bolj povezala.

Andreja Pušnik

ZAKAJ MI JE LEPO V VRTCU?

V zgodnjih jutranjih urah (ob 5.15) v vrtcu nekateri otroci še dalje počivajo, drugi pa se že veselo igrajo in družijo s prijatelji. In kljub rani uri so mnogi dobre volje, nasmejani, ko prestopijo prag naše igralnice in ko se poslovijo od svojih staršev za nekaj dolgih ur.

Zato sem otrokom zastavila vprašanje: » Zakaj ti je v vrtcu lepo?«

»Zato, ker se lahko igram s Tjašo.« (Leja)

»Ker se z mojim najboljšim prijateljem Enejem igrava policaje. A veš, to je nevarna igra!« (Anže)

»Ker zelo rada barvam, in se zelo rada igram, pa tudi zato, ker gremo na izlet in počivamo.« (Urška)

» Ker se mi je tu fajn igrati in zato, ker jemo pice!« (Matija)

» Ker se igram z igračkami.« (Minea)

» Ker se lahko družim s Stašem.« (Žiga)

» Ja zato, ker smo šli na plavalne.« (Jernej)

Andreja Pušnik

Otroci pri nadaljevanju spanja ob 5.15h (zjutraj)

Otroci pri igri

Pevski zbori OŠ Vitanje

OŠ Vitanje je šola z bogato pevsko tradicijo. V dveh pevskih zborih je v šolskem letu 2013/14 prepevalo kar 92 od 206 učencev. Učenci razredne stopnje pojejo v otroškem pevskem zboru, učenci predmetne stopnje pa v mladinskem pevskem zboru. Oba zbora pa vodi mag. Mojca Koban Dobnik.

Zborovsko petje razvija glasbene sposobnosti in ustvarjalnost ter pospešuje intelektualni in estetski razvoj. Učenci, ki sodelujejo v pevskem zboru, se uvajajo v lepoto zborovske glasbe, razvijajo smisel za muziciranje, se usposablajo za umetniško poustvarjanje, intenzivneje razvijajo glasovne dispozicije, interes za kvalitetno preživljanje prostega časa in socialno integracijo.

Oba zbora sta se letos predstavljala na mnogih šolskih in izvenšolskih nastopih, prireditvah in koncertih. Zborovsko dogajanje objavljamo na naši spletni strani, kamor vas vabimo k ogledu fotoreportaž naših nastopov (FB: ZBORI OŠ VITANJE)

https://www.facebook.com/pages/ZBORI-O%C5%A0-Vitanje/506945512683921?sk=photos_albums

In zakaj pevci tako radi pojemo?

Pri pevskem zboru se počutim dobro v odlični družbi in ob petju lepih pesmi. Popetri mi začetek dneva že, preden se pouk začne. Petje in glasba sta po mojem mnenju zelo pomemben dejavnik za vsakega človeka.

- Jasna Vidinič

K pevskemu zboru hodim zato, ker rada pojem. Brez glasbe življenja ne bi bilo. In tudi spleča se, saj pridobivaš nove izkušnje in trema se manjša. Svoj glas podariš drugim, da v njem uživajo.

- Urša Švab

Zelo rada hodim k zboru. Tukaj lahko pojem različne pesmi. Tudi naši solisti so odlični. Učiteljica je zelo prijazna in ima veliko humorja. Tudi jaz želim peti solo, ampak me je sram, da bi se sama javila.

- Monika Županc

V pevskem zboru je lepo, ker tudi zelo rada pojem. Petje me spominja na lepo in dobro in me razveseljuje. Naučimo se veliko različnih pesmi.

- Lucija Jeseničnik

V pevskem zboru pojem, ker je zabavno.. Petje me sprošča in dan je zato lepši. Najlepše je nastopati pred domačim občinstvom, saj so vedno presenečeni nad izborom pesmi.

- Klara Jeseničnik

Petje me spremlja vsepovsod. Zelo rada pojem, ker me petje osrečuje. Ko pojem, se pust svet spremeni v lepšega, polnega harmonije in lepote. Vsi so srečni in se imajo radi.

- Katarina Višnjar

Glasba je moje življenje. Že 10 let obiskujem glasbeno šolo, od tega 2 leti solo petja. To mi zelo pomaga pri petju v našem mladinskem pevskem

zboru, v katerem se večkrat zabavamo in pojemo pesmi, ki so nam vsem pri srcu.

- Anamarija Fijavž

Rada pojem, ker mi je všeč in ker je glasba doma tudi v naši družini. Rada pojem tudi doma, na zabavah... Pevski zbori se udeležujemo raznih revij in nastopov in to mi je zelo všeč, saj lahko drugim pokažemo, kako pojemo.

- Klara Slatinek

Rada pojem že od nekdaj. Ko pojem, se sprostim in pozabim na vse skrbi. Petje je dar in je nekaj posebnega.

- Staša Hrzenjak

Brez glasbe si ne morem predstavljati življenja. Zelo rada igram instrumente in pojem. Zelo sem hvaležna, da imamo na šoli tako dober pevski zbor in zborovodkinjo. Ob petju uživam in se počutim odlično.

- Gaja Pesjak

Tako kot jutro tudi petje naredi moj dan. Je zabavno in vedno znova preseneča.

- Luka Fijavž

Rada pojem, ker se v tem najdem. Lepo mi je tudi, ker veliko nastopamo. Naša zborovodkinja je super, zaradi česa se imamo še bolj lepo. Pevski zbor obiskujem že od drugega razreda in z veseljem hodim na vaje.

- Tjaša Skok

Pri pevskih mi je všeč, ker je »fajna« učiteljica in ker lahko petje spremljam z instrumenti.

- Florjan Fijavž

V pevski zbor sem začela hoditi v 4. razredu. Petje mi pomeni zelo veliko, saj sem ob njem zelo sproščena in vesela. Včasih pojem tudi doma živalim, naravi in staršem. Vesela sem, da se ga. Mojca Koban Dobnik trudi z nami. Peti je lepo, ker s tem lahko osrečiš tisoč ljudi.

- Lucija Verboten

Obožujem petje! Brez glasbe si enostavno ne morem predstavljati življenja. Že kot majhna punčka sem se priključila šolskemu OPZ. Imeli smo se super, bilo je zares lepo. Zdaj sem v 9. razredu in še vedno z največjim veseljem obiskujem pevске vaje. V užitek mi je peti z ostalimi učenci iz naše šole, sprostim se, uživam... Tudi kadar imamo nastope, komaj čakamo, da stopimo na oder in damo vse od sebe. Seveda pa imamo tudi SUPER zborovodkinjo, ki se trudi za naš uspeh. Pojem s srcem in to je najbolj pomembno.

- Larisa Višnjar

V pevski zbor sem se vpisala zaradi različnih pesmi, ki nam jih učiteljica vsako leto pripravi. Rada pojem doma in na nastopih, rada hodim na pevске vaje. Pojem, saj je petje nekaj najlepšega. Rada se udeležujem nastopov in učiteljica je zelo dobrega srca.

- Anja Kvac

V pevskem zboru sem, ker zelo rada pojem (tudi v prostem času), se sprostim in sem ljubiteljica vse vrste glasbe.

- Petra Brezlan

K pevskemu zboru rad hodim, ker hodimo na nastope in rad pojem.

- Gašper Kušar

Pojem, ker se ob petju sprostim in mi daje energijo.

- Gal Pesjak

K zboru hodim zato, ker me petje sprosti in veseli.

- Tilen Kričaj

V pevskem zboru sodelujem, ker rad pojem in hodim na koncerte. Najboljše nam je, ko se s čim posladkamo.

- Aljaž Lužnik

V pevski zbor sem se vpisala, ker imam rada glasbo, obiskujem ga skupaj s svojimi najboljšimi prijatelji. Pri vajah se zabavamo ob petju nam všečnih pesmi.

- Ana Marija Županc

Rada pojem v pevskem zboru, ker se ob tem res sprostim. Zelo rada nastopam s pevskim zborom, saj je oder moj 'drugi dom'. Z nastopanjem pridobivam izkušnje, ki so pomembne za mojo prihodnost. V zboru se tudi zelo zabavam. Zelo so mi všeč večglasne pesmi. Posebna zahvala gre gospe Mojci, ki nas ves čas spodbuja in se

trudi za nas.

- Klara Rošar

Rada pojem, ker so pesmi dobre, sem ob odlični družbi in uživam v petju.

- Daša Poklič

Petje v pevskem zboru je zanimivo in zabavno, saj je naš cilj vedno razvedriti ljudi in med občinstvom pustiti radost. Učiteljica nam ure popestri z različnimi igrami, ob katerih vsi uživamo. Skrivnost naših uspehov na revijah je skromnost, saj nikoli ne mislimo, da smo najboljši, kljub vsem pohvalam. Pomembno je, da se ob petju radostimo.

- Polona Brezlan

Pri pevskem zboru rada pojem, ker me glasba sprošča, umirja in ker je zabavno odkrivati nove pesmi, tone in jezike skozi glasbo.

- Gaja Hribernik

K zboru zelo rada hodim, saj veliko pojemo in se zabavamo. Udeležujemo se tekmovanj in nastopov. Mislim, da je petje nekaj čudovitega, in zato vem, da bom do 9. razreda pevka tega zbora.

- Lucija Repas

Petje me sprosti in razvedri. Všeč so mi nastopi in tekmovanja, v katerih pokažemo naš trud. Učimo se novih pesmi in jih z veseljem delimo z drugimi. Pesmi so vesele in vedre, zato so nam vsem všeč.

- Nataša Slivnikar

Zbrali in uredili: devetošolci: Sašo, Gaja, Vesna, Luka in Anamarija

Dosežki v šolskem letu 2013/2014

Za 203 učence (108 deklic in 95 dečkov) naše šole se šolsko leto 2013/2014 končuje. V šoli smo izvajali pouk v skladu z letnim delovnim načrtom šole v 9 oddelkih. Za učence od 1. do 5. razreda smo imeli organizirana 2,1 oddelka podaljšanega bivanja, za učence vozače pa varstvo pred poukom in po njem. Življenje in delo v šoli je bilo popestrjeno z raznimi oblikami dela pri pouku, na odprtih dnevih šole, naravoslovnih, kulturnih, športnih in tehniških dnevih, ekskurzijah, v šolah v naravi. V času šolanja poskušamo učencem omogočiti stik s kulturnimi ustanovami, omogočamo pridobivanje kolesarskih veščin, veščin plavanja, smučanja in plesa. Učenci so svoje znanje pridobivali pri rednem pouku, urah dopolnilnega in dodatnega pouka, z individualiziranimi programi, s katerimi smo pomagali učencem z učnimi težavami kot tudi nadarjenim učencem. K učenim rezultatom pa so pripomogle tudi priprave in sodelovanje na mnogih tekmovanjih v znanju, različnih natečajih, projektih, kulturnih in športnih prireditvah. Za dosežene rezultate čestitam, učencem, njihovim mentorjem in, seveda, staršem, ki so učence spodbujali, jim pomagali in jim sploh stali ob strani.

Vsi dosežki učencev so na spletni strani šole (<http://www.vitanje.org>).

Novinarski krožek (mentorica Ksenija Potočnik) je izdal četrto številko glasila Vitanjčanček, v njej so zajeti

prijetni, zanimivi ter igrivi, lepi in tudi manj lepi trenutki šolskega leta 2013/2014.

Naši učenci so sodelovali na različnih natečajih. Za lep videz šole so še posebej skrbeli učenci podaljšanega bivanja. Tema letošnjega tedna otroka je bila »Kako je biti otrok v današnji družbi?« (mentorica Ksenija Potočnik).

Otroški in mladinski pevski zbor sta se predstavila na Območni reviji Zapojmo pomladi 2014 (mentorica Mojca Koban Dobnik). Oba zbora sta navdušila poslušalce. Prav vsi si zaslužijo pohvalo, posebej pa še učenci (13), ki so vsa leta šolanja, to je kar 9 let, redno obiskovali pevske vaje in se udeleževali nastopov. To so: Gaja Marija Pesjak, Anamarija Fijavž, Natalija Jakob, Ana Hrovat, Ana Marovšek, Lucija Javornik, Jasna Vidinić, Larisa Višnjari, Polona Brezlan, Saša Dobovičnik, Ana Marija Županc, Luka Fijavž in Sašo Jakob. Pevski zbor je skupaj z recitacijsko-dramsko skupino (mentorica Jožica Kotnik) nastopal tudi na različnih prireditvah. Folklorna skupina se je predstavila v spremljevalnem programu na državnem tekmovanju folklornih skupin.

Šolskega tekmovanja iz matematike se je udeležilo 154 učencev od 1. do 9. razreda. Bronasto priznanje je doseglo 54 učencev (mentorice učiteljice razrednega pouka, Nataša Vnučec, Barbara Petelinek in Mateja Bruder). Na področno tekmovanje se je uvrstilo 5 učencev (od 7. do 9.

razreda). Učenka Petra Lužnik se je uvrstila na državno tekmovanje. Iz znanja fizike je v 8. in 9. razredu tekmovalo 22 učencev. 7 učencev je prejelo bronasto priznanje. Na državno tekmovanje se je uvrstil Luka Fijavž (mentorica Tilka Jakob). Šolskega tekmovanja iz astronomije se je udeležilo 12 tekmovalcev, 4 tekmovalci so prejeli bronasto Dominkovo priznanje (mentorica Tilka Jakob). Tekmovanja iz logike se je udeležilo 54 učencev od 5. do 9. razreda, 26 tekmovalcev je prejelo bronasto priznanje. Na državno tekmovanje so se uvrstile 3 učenke (mentorica Barbara Petelinek). Za Cankarjevo priznanje je v skupini od 2. do 9. r. tekmovalo 65 učencev. Bronasto Cankarjevo priznanje je prejelo 57 učencev (mentorice učiteljice razrednega pouka, Angela Bornšek, Jožica Kotnik). Na področno tekmovanje so se uvrstili 3 učenci. V okviru Vesele šole je potekalo tekmovanje od 4. do 9. razreda. Tekmovalo je 27 učencev. 17 učencev je doseglo bronasto priznanje (mentorica Lidija Črešnik). Iz znanja nemščine so tekmovali 4 učenke. Doseženo je eno bronasto priznanje v 9. razredu (mentorica Jožica Vivod). Šolskega tekmovanja iz zgodovine se je udeležilo 15 učencev, 5 učencev je prejelo bronasto priznanje (mentorica Andreja Pinter). Tekmovanja iz geografije so se udeležili 4 učenci iz 9. razreda, eden je dosegel bronasto priznanje (mentorica Sintija Gorenjak).

Šolskega tekmovanja iz kemije se

je udeležilo 21 učencev (11 - 8. r., 10 - 9. r.). Bronasto priznanje sta prejeli dve učenki (mentorica Mojca Šegel). Šolskega tekmovanja iz biologije se je udeležilo 22 učencev (5 - 8. r., 17 - 9. r.). Bronasto priznanje je prejelo 8 učencev (mentorica Mojca Šegel). Letos je potekalo tekmovanje iz znanja o sladkorni bolezni. Sodelovalo je 5 učencev iz 8. in 16 učencev iz 9. razreda. Bronasto priznanje je pridobilo 6 učencev (mentorica Mojca Šegel).

Tekmovanja iz znanja angleškega jezika je potekalo v 8. in 9. razredu. Doseženih je bilo 8 bronastih priznanj (mentorica Andreja Pinter). V Računanje je igra so tekmovali učenci od 1. do 5. razreda in dosegli lepe rezultate. 35 učencev iz prvega triletja je tekmovalo iz znanja o prostorski predstavljenosti Matemček (16 otrok prejme srebrno šolsko priznanje, 17 bronasto šolsko priznanje in 2 priznanje). 3 učenci so se uvrstili na državno tekmovanje in vsi trije dosegli srebrna državna priznanja (mentorica Breda Jakop). 33 učencev prvega triletja je tekmovalo tudi v tekmovanju Logična pošast. 18 učencev je doseglo srebrno šolsko priznanje, 11 bronasto šolsko priznanje in 4 učenci priznanja. 3 učenci so se uvrstili na državno tekmovanje in prejeli srebrna državna priznanja (mentorica Breda Jakop). V tekmovanju za čiste zobe so zmagali petošolci.

Naši učenci so sodelovali tudi na različnih športnih tekmovanjih (mentor Robi Pritržnik). Vidnejše

Tabela: Najvišje uvrstitve

Dejavnost	Mentor	Učenec / razred	Dosežek
Tekmovanje iz matematike	Barbara Petelinek, Mateja Bruder	Petra Lužnik, 8. r., Gaja Hribernik, 8. r., Ana Marija Županc, 9. r., Luka Fijavž, 9. r.	Srebrno Vegovo priznanje
Tekmovanje iz logike	Barbara Petelinek	Gaja Hribernik, 8. r., Ana Marija Županc, 9. r.	Srebrno priznanje
Tekmovanje iz fizike	Tilka Jakob	Petra Lužnik, 8. r., Luka Fijavž, 9. r.	Srebrno Stefanovo priznanje
Tekmovanje iz zgodovine	Andreja Pinter	Gaja Marija Pesjak, 9. r., Luka Fijavž, 9. r.	Srebrno priznanje
Tekmovanje iz znanja angleškega jezika	Andreja Pinter	Sašo Jakob, 9. r., Jasna Vidinić, 9. r.	Srebrno priznanje
Tekmovanje iz kemije	Mojca Šegel	Gaja Hribernik, 8. r.	Srebrno Preglovo priznanje
Tekmovanje iz biologije	Mojca Šegel	Anamarija Fijavž, 9. r., Luka Fijavž, 9. r.	Srebrno Proteusovo priznanje
Tekmovanje iz znanja o sladkorni bolezni	Mojca Šegel	Ana Marija Županc, 9. r.	Zlato priznanje
Tekmovanje iz znanja nemščine	Jožica Vivod	Andreja Ošlak, 9. r.	Srebrno priznanje
Tekmovanje Matemček	Breda Jakop	David Kotnik Grudnik, 1. r., Leon Kotnik, 2. r., Filip Repas, 3. r.	Srebrno državno priznanje
Tekmovanje Logična pošast	Breda Jakop	Anja Mlakar, 1. r., Tjaš Ledinek, 2. r., Rene Goričan, 3. r.	Srebrno državno priznanje

rezultate so dosegli posamezniki pri atletiki in odbojcarska ekipa mlajših deklic. V šolskem letu 2013/2014 si je naziv Športnica šole prislužila Katrina Pogorevc iz 7. razreda, naziv Športnik šole pa Klemen Hrovat iz 9. razreda. Plavalni tečaj so opravili učenci 1. razreda.

Bralna značka je interesna dejavnost, katere osnovni cilj je vzgojiti bralca, ki bo rad bral vse življenje. Od 1. do 5. razreda je bralno značko uspešno zaključilo 93 učencev. Mentorice so bile razredne učiteljice.

Od 6. do 9. razreda je bralno značko opravilo 31 učencev (mentorica Jožica Vivod). Učenci prejmejo bralno priznanja iz programa »S knjigo v svet«, ki jih pripravlja Zveza bralnih značk Slovenije pri ZPMS. 10 učencev 9. razreda, ki so vsa osnovnošolska leta tekmovali za bralno značko, prejme »Spominsko priznanje za zvesto in lepi knjigi in Bralni znački v osnovni šoli« in v okviru projekta »Zlata bralka, zlati bralec« še knjižno nagrado, in sicer »Zdravljico Franceta Prešerna z ilustracijami Damijana Stepančiča«. Ti učenci so: Anamarija Fijavž, Tadeja Fijavž, Natalija Jakob, Tjaša Kovše, Andreja Ošlak, Gaja Marija Pesjak, Ana Marija Županc, Matija Dobrosavljevič, Luka Fijavž in Sašo Jakob.

Generacija devetošolcev končuje svojo osnovnošolsko obveznost. Vsem 25 učencem želim, da bi se v nadaljnjem izobraževanju dobro odrezali in da bi se v svojem poklicu dobro počutili. Šestim učencem

(Animariji Fijavž, Andreji Ošlak, Gaji Mariji Pesjak, Ani Mariji Županc, Luku Fijavžu in Sašu Jakobu) je uspelo vseh devet let šolanja dosegati odličnih uspeh.

Nemško bralno značko je opravilo 9 učencev (od 7. do 9. razreda). Učenci prejmejo priznanje za opravljeno bralno značko (mentorica Jožica Vivod).

Učenci 7. razreda so bili vključeni v vseslovenski projekt »Rastem s knjigo OŠ 2013: Kaj mi ponuja knjižnica«, ki ga izvajajo splošno-izobraževalne knjižnice. Učenci so spoznali SIK Sl. Konjice, program »Cobiss/Opac« in iskali knjižno gradivo s tem programom (mentorica Jožica Vivod).

V projekt »Zdrava šola« smo vključeni vsi učenci in učitelji naše šole. Sledimo ciljem Evropske mreže Zdravih šol. Poleg vrednot (zdravje, ljubezen, mir, prijetelstvo, razumevanje, strpnost, pravičnost, spoštovanje, znanje, dobri odnosi, odgovornost do sebe in drugih, do okolja), ki smo jim dajali poudarek v okviru načrtovanih šolskih dejavnosti, je bila letošnja nit projekta medgeneracijsko sodelovanje. V okviru tega projekta smo vključeni tudi v »Shemo šolskega sadja« - poudarjamo pomen uživanja sadja in zelenjave za

zdrav telesni in duševni razvoj naših učencev. V novembru smo imeli »Zdrav slovenski zajtrk«. Aktivnosti na temo sadja in zelenjave ter zdrave prehrane smo vključevali v razredne ure, naravnoslovne dneve, dneve dejavnosti in v vsebine v okviru učnega načrta, ki se navezujejo na pomen zdrave prehrane za zdravje (vodja projekta Petra Čebular). Učenci 5. razreda pa so bili vključeni še v projekt Varno s soncem.

V okviru projekta »Evropska vas« smo spoznavali državo Turčijo. Skozi vse šolsko leto so učenci s pomočjo učiteljev - mentorjev, raziskovali različna področja in zanimivosti države Turčije. Vsak razred na šoli je prispeval svoj delež in trud, katerega smo predstavili na zaključni prireditvi v Celju in na zaključni prireditvi v šoli. G. Emre Uysal iz Turčije je bil ob torkih in četrkih prostovoljno vključen v različne dejavnosti na šoli. Projekt je vodil Božo Zidanšek.

Med šolskim letom so potekale številne zbiralne akcije: zbiranje odpadnega papirja, izrabljenih kartuš, tonerjev, izrabljenih baterij (mentor Božo Zidanšek). Največ baterij je zbral 3. razred, sledita mu 2. in 6. razred. Največ kartuš je zbral 3. razred, sledita 9. in 1. razred. Dvakrat smo zbirali papir, skupaj smo ga zbrali 8566 kg. Največ papirja je zbral 3. razred. Sledita 7. in 1. razred.

Cela šola je zbirala zamaške plastenk za humanitarne namene, za Lana Pušnika (vodja akcije Barbara Petelinček). Zbrali smo 253 kg zamaškov. Največ zamaškov je zbral 3. razred, sledita mu 6. in 4. razred.

Nabava učnih pripomočkov, učil in druge literature je potekala po planu in v skladu s finančnimi možnostmi. S sredstvi šolskega sklada smo postavili ob telovadnici učilnico na prostem, iz sredstev, ki se stekajo med šolskim letom, in s sredstvi, zbranimi na dobrodelnem koncertu, pa bo postavljen bralni kotiček na šoli.

Vrtec Vitanje je to leto obiskovalo 65 otrok. Delo v vrtcu je potekalo v štirih oddelkih (en oddelek v prostorih OŠ). V vrtcu smo urejali tako notranje prostore, kot okolico vrta. Tudi v Enoti vrtec so med šolskim letom potekali številni projekti.

Hvala vsem staršem, društvom, organizacijam, zdravstveni in zobozdravstveni službi, skratka vsem, ki ste nam v tem šolskem letu kakor koli pomagali.

Za konec želim vesele počitnice vsem udeležencem vzgojno-izobraževalnega procesa. V poletnih mesecih si napolnite baterije, v jeseni pa se ponovno zdravi in veseli vrnite v šolske klopi.

Ravnateljica OŠ Vitanje: mag. Tilka Jakob

Zahvala vsem sodelujočim na četrtem dobrodelnem koncertu za šolski sklad OŠ Vitanje

Četrty dobrodelni koncert (nedelja, 25.5.2014.) za šolski sklad je po mnenju mnogih odlično uspel.

Peto leto deluje šolski sklad OŠ Vitanje, ki skrbi za nakup nadstandardne opreme. V teh letih smo skupaj z vami zbrali že nekaj čez 15 tisoč evrov. Iz do sedaj zbranih sredstev smo kupili 100 garderobnih omaric, klopce za na hodnike šole, kolesa, sestavljive blazine, za šolo ob telovadnici pa stoji učilnica na prostem. 1815 evrov, zbranih na koncertu, bomo uporabili za izgradnjo bralnega koticika na šoli. Šolska knjižnica je namreč majhna, zato potrebujemo še dodaten prostor, v katerem bodo učenci lahko v miru brali knjige, listali revije, uporabljali svetovni splet in se nasploh družili ob knjigah, saj je branje knjig ena od dejavnosti, ki vzgaja, zbližuje, ustvarja toplino, zaupno ozračje in predstavlja varnost v zmedbi vsakdanjika.

Ker se zavedamo, da so obiskovalci koncerta predvsem starši naših otrok, ki že med letom veliko prispevajo za šolski sklad, smo se tudi letos odločili za vstopnino samo 5 evrov.

Hvala učencem 9. razreda, ki so napisali duhovit vezni tekst, dekletom, ki so izvirno in lepo vodile program. Posebna zahvala gre učenki Anamariji Fijavž, ki je poleg vsega dela pripravila še predstavitev šolskega utripa v sliki. Iskrena zahvala vsem nastopajočim učencem, vsem, ki ste prepevali v pevskem zboru ali pa ga spremljali na inštrumentih, plesalcem 2. razreda, twirling plesalkam, ansamblu Sonček. Zahvala vsem gostom: Ansamblu Žvižg, MePZ Jurij Vodovnik, Ansamblu Žurerji, Ansambu bratov Slatinek, Ansamblu Vižarji, Tamburašem 5+ iz Ljubecne, Glasbeni skupini Gimnazije Sl. Konjice in Navihanim muzikantom.

V okviru prireditve se je odvijal tudi srečelov. Dobitki so bili lepi (vikend paket v Moravskih Toplicah, servis smuči, kuhinjske deske, ročno pletene nogavice, kubični meter betona, nove frizure, šali, nakit, kozmetika, žoge, frizbi, nahrbtniki, pisarniški material, knjige, kozarci ...). Zahvaljujem se vsem, ki so darovali omenjene dobiteke: Justu, Swatycometu, Papirnici Polonca, Papirnici Tatjana, Mladinski knjigi, Avtobusnemu prevozu Mibus, Kopiji Novi, Banki Celje, Unior-ju, Gradnjam Marguč, Zavarovalnici Maribor, Isokonu, Frizerski hiši Andrejka, Zdenku Pesjaku, Ani Petelinšek, Čebelarstvu Trobec, Frizerskemu studiu Alja, Zavarovalnici Triglav, Občini Črna, Pihalnemu orkestru rudnika Mežica, Tab d.o.o., MPI d.o.o., Calex - m d.o.o. ter seveda vsem učencem, ki so izdelali dobiteke.

Hvala učencem, ki so uspešno prodali vse srečke. Poleg devetošolcev so se pri prodaji srečk še posebej izkazali učenci: Tea Kremar (3. r.), Aljaž Zlodej (4. r.) in Aljaž Rozman (5. r.). Zahvala vsem učencem, ki so prodajali vstopnice. Največ vstopnic so v predprodaji prodali učenci 2. in 5. razreda.

Za vse nastopajoče sta pogostitev pripravili šolski kuharici Jožica Jeseničnik in Jožica Jakop, sestavine pa so prispevali: mesnica Jože Mastnjak, mesnine Žerak, pekarna Geršak, Zlati grič, Davidov hram, Pač, Stanka Leva in Mercator.

Zahvala vsem, ki ste prišli na dobrodelni koncert in s tem prispevali v šolski sklad. Zahvala radiu Rogla, tedniku Novice, gospodu Mikoli za ozvočenje, predstavnikom Zveze šoferjev in avtomehanicov Sl. Konjice ter vsem, ki ste s svojim marljivim delom omogočili pripravo prostora.

Hvala vsem, ki jih posebej nisem omenila, ste pa kakor koli pomagali, da je četrty dobrodelni koncert uspel.

mag. Tilka Jakob, ravnateljica OŠ Vitanje

Dobrodelni koncert šole

Letos je bil za organizacijo dobrodelnega koncerta zadolžen naš razred in moramo priznati, da to delo ni mačji kašelj.

Učenci smo že med šolskim letom po razredih izdelovali različne izdelke, ki so bili sestavni del srečelova. Petošolci so izdelovali okrasne magnetke iz mavca, šestošolci mila in didaktične igrače, sedmošolci so poslikali nakupovalne torbe in izdelali obeske za ključice, osmošolci nakit iz lesenih perlic, deveteki pa prav tako nakit iz fimo mase.

Za uspešno izvedbo je bilo potrebno veliko priprav. Ob pomoči ravnateljice in učiteljev, predvsem naše razredničarke, smo napisali vezni tekst na humoren način, pripravili sceno, iskali točke za na oder, poiskali ansamble in veliko vadili.

Ponovno nam je uspelo napolniti dvorano KSEVTA in prodati kar 171 srečk. Pri prodaji srečelova sta bila najuspešnejša Jernej Jeseničnik, 9.r. in Aljaž Rozman, 5.r., sledila je ekipa Matije Radosavljeviča iz 9.r., Lucije

Verboten iz 6. r. in Aljaža Zlodeja iz 4.r., tretja najuspešnejša pa sta bila Alen Pungartnik iz 9.r. in Marija Pogladič iz 5.r. Zelo se je trudila tudi Teja Kremar iz 3.r.

V svojem imenu bi se še zahvalila vsem nastopajočim in vsem drugim, ki ste na kakršen koli način pomagali pri pripravi našega koncerta.

Predsednica šolske skupnosti:
ANAMARIJA FIJAVŽ, 9.r.
Fotograf: SAŠA ĐURIČ, 9.r.

Nepozaben obisk

Učenci, ki smo vse leto pridno brali in osvojili bralno značko, smo 7. maja 2014 med nami gostili pisateljico, go. Sonjo Kramar in ilustratorko njenih knjig, go. Beti Kocbek. Pisateljica nam je predstavila knjigo Kako sta Mušnica in Jurček postala bratec in sestrica. Ilustratorka knjige pa nam je medtem pokazala prve slike, ki jih je narisala. Zanimivo nam je bilo razmišljati o imenu mišjega mesta, v katerem bo živel pravljčni junak nove knjige ge. Sonje. Med pogovorom je ga. Beti narisala čudovitega konja in miško iz mišjega mesta. Pisateljica je tudi članica Belega obroča in nam je zaupala tudi nekaj pretresljivih zgodb obiskov družin v stiski. Ta ura je bila res nagrada, saj je bilo obenem zanimivo in poučno.

Petra Lužnik, 8. r.

Vtisi ostalih učencev:

Všeč mi je bilo, ko je ga. Sonja pripovedovala zgodbe iz resničnega življenja. Tega ne slišiš vsak dan in se te res dotakne. (Lea, 4.r.)

Pretresla me je zgodba, ko je ga. Sonja z društvom Beli obroč obiskala družino, ki ji je zmanjkalo denarja in sta starša hčerki zaprla v skedenj, denar pa zapravila za alkohol. Še dobro, da se

je vse dobro končalo. Pohvalila bi go. Beti za odlično risanje in go. Sonjo za odlične zgodbe. (Maruša, 4.r.)

Všeč so mi bile risbe ge. Beti in zgodbe ge. Sonje. Dotaknila se me je zgodba, ko so v seniku našli dvojčici s suhim kruhom in malo vode. To se v Sloveniji ne bi smelo dogajati. (Blaž, 4.r.)

Všeč mi je bilo, ko je ga. Sonja govorila o resničnem življenju, o svojih otrocih in o tem, kaj jo je navdušilo, da je začela pisati. Ga. Sonja, zelo prijazni ste, da ste z Belim obročem pomagali petletnima dvojčicama in ju dali

v rejništvo. Pohvalim vas in go. Beti, ker sta se tako dobro ujeli in naredili knjigo še boljšo.

(Tina, 4.r.)

Dotaknila se me je zgodba o deklicah, zaprtih na seniku. Zdaj bolj cenim vse, kar imam. Hvala, ker ste prišli na našo šolo. To je lepa nagrada.

(Barbara, 4.r.)

Zdi se mi prav, da nas ob zaključku bralne značke obišče pisatelj/ica ali pesnik/pesnica in nas vzpodbudi k branju. Uživala sem, ko sem vas poslušala, saj tudi sama rada pišem.

(Ana Marija K., 4.r.)

Bilo je zelo v redu in bi pohvalil pisateljico Sonjo, ker piše dobre zgodbe, in ilustratorko Beti, ker lepo riše. Upam, da bo Beli obroč pomagal pri odpravi nasilja. To bi moralo slišati več otrok. (Gašper, 4.r.)

Zelo so mi všeč otroške pesmi iz knjige »Kvak, kvak« in zamisel za novo knjigo. (Anja, 7.r.)

Ga. Sonja je povedala, kako se pišejo pravljice in pesmi, ga. Beti pa je narisala čudovitega konja in miško iz nove knjige. (Barbara, 3.r.)

Bilo je zelo zabavno in poučno, saj sem se veliko naučila. (Nika, 5.r.)

Še posebej so mi bile všeč risbe, ki jih je narisala Beti Kocbek. (Nina, 8.r.)

Bilo je zelo poučno, še posebej so se me dotaknile zgodbe iz »Belega obroča«. (Aljaž G., 8.r.)

Bilo je zanimivo, ko je ga. Sonja pripovedovala o svojem delu kot policistka. (Klara J., 7.r.)

Sprejem v RK

Gospa Mojca je prišla ob 10. uri. Najprej je nekaj povedala, potem je poslušala 4.r., nato še tretjega. Gospa Mojca je povedala, kako je biti član RK in kako je v organizaciji. Povedala je tudi, da imajo tečaje prve pomoči. Ko nam je vse povedala, smo zapeli nekaj pesmi in zaplesali. Razdelila nam je darila. Po programu smo dobili torte in sok. Zvedela sem veliko novega. Bilo je lepo.

Stina Hribnik, 2. r

Šola v naravi – Dom Planinka, Slivniško Pohorje

V ponedeljek, 19. 5. 2014, smo se osmošolci odpravili šolo v naravi na Slivniško Pohorje. Tja smo prispeli okoli desete ure. Pričakala nas je voditeljica doma ter nas popremila v sobe. Ni nam bilo dolgčas, saj so nas tam pričakali tudi že sedmošolci osnovne šole Domžale.

Dnevi so potekali zelo zanimivo. Prvi dan nas je ga. Maja popeljala v svet rastlin. V torek nas je g. Dani poučil o astronomiji (zvezdah, planetih). Sreda je bil zelo naporna, saj smo se ob desetih odpravili kolesarit. Kolesarili smo štiri ure, seveda s postanki. Prekolesarili smo 16 kilometrov. V četrtek pa je bil zelo zanimiv dan. Igrali

smo igro, ki je nihče od nas ni poznal. Igra se je imenovala BEJŠBOL. Pri igri je skoraj nastala »tretja svetovna vojna«, saj smo se s fanti zelo skregali. Zvečer smo imeli poslovilni večer, ki se je pričel s predstavitvijo sob. Predstavile smo se le punce obeh šol. Po predstavitvi smo imeli disko, kjer so nekateri uživali ob svojih simpatijah. Naš zadnji dan pa smo preživeli z nordijsko hojo. Ko smo se vrnili, nas je čakalo kosilo ter nato odhod domov.

Šola v naravi je bila zelo zanimiva. Tudi, če je prišlo vmes do nesporazuma, se imamo zelo radi in znamo držati skupaj.

*Klara Javornik
in Tjaša Skok, 8. r*

4. razred

UČENJE BREZ PRAVE UČILNICE

Letošnje šolsko leto se je začelo malo drugače kot običajno. Že prvi dan nam je učiteljica sporočila, da bo pouk prve tedne potekal čez cesto, v Slomškovi dvorani.

Ta je bila precej drugačna od naše običajne učilnice. Bila je nekoliko manjša, zato je bila kar natrpana, ko nas je vseh 27 sedlo v klopi. Namesto velike zelene table smo imeli manjšo belo tablo. Zvonca ni bilo, ravnali smo se kar po učiteljičini ročni uri. V času malice smo se oblekli in stekli čez cesto v šolsko jedilnico.

Med tem časom so delavci pridno delali in obnavljali našo matično učilnico.

Dobili smo nova okna, obnovili so nam parket in prepleskali stene.

Čeprav se je naše gostovanje v nadomestni učilnici zavleklo kar na tri tedne, se

je splačalo počakati. Sedaj imamo lepo, svetlo, zeleno prepleskano učilnico.

Zaradi novih oken pa nas hrup s ceste ne moti pri pouku.

Od takrat je minilo že kar nekaj mesecev. Sedaj smo se svoje nove učilnice že

dobro navadili. Okrasili smo jo z raznimi izdelki in plakati.

Blaž Poklič

KAKO SE JE PRIČELO IN RASLO ŠOLSKO LETO?

Naše spoznavanje z učiteljico našega 4. razreda se je začelo v Slomškovi dvorani. Tam smo preživeli prvih nekaj tednov šolskega pouka, saj obnova naše učilnice še ni bila končana. Hvala, da smo lahko ta čas uporabljali veroučne prostore.

A vsi smo komaj čakali, da pridemo v prenovljeno učilnico, v naš 4. razred. In res je prišel tisti dolgo pričakovani dan. Ko smo prvič stopili čez novi prag učilnice, je bilo vse kot iz škatlice. Vso leto smo se trudili, da smo učilnico ohranili lepo.

Barbara Jelenko

Zelena in rumena barva novo prepleskane učilnice sta nam pestrili um v nadaljevanju šolskega leta. Med letom smo se imeli »profi«. Kljub temu smo se včasih sprli, a to nam ni prineslo pomanjkanja novih zamisli. Za pusta hrusta smo bili celoten razred Turki. Bilo je zelo zabavno. Prišle pa so tudi ure, ki so odločale o naših ocenah. Všeč so mi bili trenutki, ko smo se smejali in bili skupaj, pa tudi, ko smo obiskali KSEVT. Četrty razred mi bo ostal v lepem spominu, ker sem imela zanimivo družbo.

Ana Marija Kričaj

Smo četrtošolci, ki smo prvi imeli pouk v prenovljeni učilnici 4. razreda. Pričakala so nas nova okna, zavese, vrata, parket in v učilnici je prvič voda. Naša učilnica je zelo lepa.

Mia Klopotan

Vitanjčan 29

Športni dan s starši

Učenci 3. razreda zaključujemo prvo triletje. Tudi v letošnjem letu smo in še bomo doživeli veliko novega. Večkrat smo spoznavali svoj kraj in prijazni domačini so nas veliko naučili, mi pa smo jim hvaležni. Tako smo zadnje mesece obiskali Goslarski muzej Skaza pa Žovsovo domačijo, kjer smo vsi poskusili presti na kolovratu. V letošnjem letu smo pokukali v vse podružne cerkve, se potepali po Paki in Rakovcu, kjer smo se čudili debeli Urmovi lipi in okušali menda zdravilno vodo pri Brložnikovi kapeli. Ustavili smo se pri sošolki Evi in se zabavali ob petju starih pesmi. Obronke Vitanja smo prehodili s kompasom v roki in nabirali znanja o zgodovini našega kraja. Čaka nas še nekaj srečanj s starši in z njimi se bomo podali z vlakom v Ljubljano. Pred kratkim smo skupaj s starši preživeli športni dan, ko smo se podali na pot do Etnološkega muzeja Brodej v Breznu.

1. junija smo imeli namreč prvo obhajilo, zato smo se 2. junija pred šolo zbrali popoldan, da smo lahko dopoldan počivali. Veliko staršev si je vzelo čas (tudi babici), in skupaj smo odšli čez Sevšekov hrib, preko naselja Brezen, ki mu domačini pravijo tudi Trebuhinja. Po poti smo obnavljali znanje o rastlinah in se v gozdu orientirali po mahu na drevsiah. Po slabih dveh urah smo prispeli do Brodeja, kjer sta nas sprejela prijazen gospodar Jože in njegova mama. Najprej smo malicali in se sladkali s pecivom, ki so ga prinesle nekatere mamice. Sledil je ogled muzeja, v katerem smo videli veliko različnih predmetov in strojev, ki so jih uporabljali nekoč: sani, kolo, otroško hojico, lončeno posodo, izdelke glažute z Rakovca, diplomo za prvo obhajilo... Po ogledu smo s starši odšli domov. Nekaj jih je odšlo tudi nazaj peš. Ta športni dan je bil po mojem mnenju zelo lep. Po eni strani je bil tudi zdrav, saj smo prehodili peš več kot 4 km. Tudi moji mamici Mojci je bil dan všeč. Če bi lahko ta dan ponovili, bi bilo enkratno. Gospodu Jožetu velja zahvala, ker nas je sprejel brezplačno in nam razkazal svojo zbirko, ki skriva tudi zgodbe.

Dominik Brezovšek, 3. a

Petek trinajstega

Že od vsega začetka je imel datum naše vate malce grozljiv pridih. Eni so se s strahom v očeh spraševali, kakšne nezgode in neviščnosti nas čakajo, predvsem zaradi tega, ker smo se kot prva generacija odločili vate pripraviti kar v Ksevtu. Sicer smo res morali skupaj s starši pošteno zavihati rokave pri pripravah, ampak nam ni bilo žal niti minute vložene truda, saj je dogodek izpolnil oziroma celo presegel vsa naša pričakovanja. Najprej smo staršem in učiteljem pripravili izviren program, potem je sledila večerja, po večerji pa smo se do zgodnjih jutranjih ur poveseleli z ansambлом Glas. Malo pred polnočjo pa smo se posladkali še s torto. Vsa grozljivost datuma je torej bila le v tem, da smo ta večer preživeli kot cel razred skupaj res zadnjič.

Generacija ,99

Sprejem odličnjakov pri županu...

Sprejem odličnjakov je vsakoletni lep dogodek.

Opravili smo ga tudi letos, ob njem pa izvedli pravo malo učno uro »ljudskih modrosti«.

Med drugim smo, preden smo se razšli, dodobra obnovili znanje o basni.

Basen je zgodba, v kateri nastopajo živali, na koncu zgodbe pa sledi poučen nauk.

Ob tej priložnosti sem jim povedal basen o vrabčku, ki mu je pretilo, da bo zmrznil v hudi zimi.

Mimo je na srečo prišla krava in ga prekrila s toplim kravjekom.

Iz tega sledi nauk, poln resnice, ki pravi...

»Ni vsak tvoj sovražnik, kdor se ti na glavo podela!«

Sledi še nadaljevanje, o katerem nismo govorili, gre pa takole:

Ko odide krava, pride mimo lačna lisica in vrabčka pohrusta.

Tudi iz tega sledi nauk.

Ta je nadaljevanje prejšnjega in pravi: »In ni vsak tvoj prijatelj, kdor te iz blata izvleče...«

Prijetne počitnice in vsem še veliko podobnih »modrosti« v nadaljnjem življenju ...

Slavko Vetrh, župan

Odličnjaki

ANDREJA OŠLAK:

Teh 9 let je minilo zelo hitro. Pogrešala bom te dneve, ko smo skupaj s sošolci preživljali lepe osnovnošolske dni. Ker sem športne narave, sem OŠ Vitanje zastopala na različnih tekmovanjih, kot so odbojka in atletika, izven osnovnošolske dejavnosti pa sem trenirala twirling, kjer sem na letošnjem državnem prvenstvu dosegla 2.(skupina), 3.(par) ter 6.(posamezno) mesto. Dosegla pa sem tudi 3. (posamezno) in 1. (skupina) mesto na Samoborfestu na Hrvaškem. Šolo pa sem zastopala tudi na tekmovanju v znanju iz sladkorne bolezni ter iz nemščine, kjer sem dobila srebrno priznanje. Šolanje pa bom nadaljevala na gimnaziji Slovenske Konjice.

ANAMARIJA FIJAVŽ:

Šolanje v vitanjski OŠ je žal prehitro minilo. Vsak od sošolcev gre svojo pot, vendar je bilo teh 9 let nepozabnih. Vsako leto

sem sodelovala na različnih tekmovanjih in dosegla kar veliko priznanj. Moje življenje zaznamuje tudi glasba, ker poleg šolskih obveznosti že 10 let obiskujem glasbeno šolo. Želim si, da bi nekoč glasba iz hobija prerastla v del vsakdanjika. Iz OŠ Vitanje odhajam v Gimnazijo Slovenske Konjice, kjer bom naprej nabirala nova znanja. Za lepo preživetva osnovnošolska leta se zahvaljujem vsem mojim sošolcem, s katerimi sem preživela ogromno lepih trenutkov, ter učiteljem za posredovano znanje.

ANA MARIJA ŽUPANC

Za nas, devetošolce, je šolsko leto tako rekoč končano. Šolo zapuščam z mnogo lepimi spomini na naše skupne trenutke. Skupaj smo preživeli celih devet let, zato se bomo težko poslovili, pa vendar je pred nami nov začetek na novi šoli, z novimi obrazi. Šolsko leto končujem kot

odličnjakinja, z dvema srebrnima priznanjema iz matematike in logike ter enim zlatim iz znanja o sladkorne bolezni. Svoje šolanje bom nadaljevala na evropskem oddelku gimnazije Lava.

GAJA MARIJA PESJAK

Šolsko leto se bliža koncu. Učenci devetega razreda bomo še zadnjič stopili čez prag naše prelepe osnovne šole, nato pa za nekaj časa odložili knjige in zvezke. V osnovni šoli sem bila vseh devet let odlična, za kar je bilo potrebno veliko truda. Poleg šole sem se udeleževala raznih tekmovanj, osvojila veliko bronastih priznanj, srebrno priznanje iz zgodovine, hodila v glasbeno šolo, kjer sem letos dokončala klavir in začela igrati violino. V prostem času rada igram kitaro, še posebno pa v dobri družbi. Šolanje bom nadaljevala na gimnaziji v Slovenskih Konjicah.

LUKA FIJAVŽ

Šola. Že beseda diši po domačih nalogah, učenju in trdem delu ... In tako je tudi bilo. Že vsaka ptica z žvrgolenjem naznanja konec šolskega leta, šolske torbe so že v najtemnejših kotičkih naših sob, zvezki razmetani v predalih. Pa vseeno smo zmogli in preživeli še zadnje leto. Tudi tokrat sem zaključil z odličnim uspehom, prejel sem nekaj bronastih priznanj in 4 srebrna: Vegovo, Stefanovo, Proteusovo in iz zgodovine. Tako sem se odločil, da odidem v Slovenske Konjice na gimnazijo, kjer bom znanje poglobljal naslednja 4 leta.

SAŠO JAKOB

Že od začetka 9. razreda sem razmišljal o svojem nadaljnjem šolanju. Odločil sem se za Gimnazijo Slovenske Konjice. Naprej bom študiral kemijo in angleščino. Najbolj bom pogrešal sošolke in sošolce, a kar štirje gredo na isto šolo kot jaz.

ANDREJA OŠLAK

ANAMARIJA FIJAVŽ

ANA MARIJA ŽUPANC

GAJA MARIJA PESJAK

LUKA FIJAVŽ

SAŠO JAKOB

Spomin in ohranjanje spomina

V letošnjem letu je v Sloveniji zaživel švicarsko - slovenski projekt Training spomina po programu Memo HELP. Program je pripravljen v skladu s smernicami urjenja spomina starostnikov in krepitev njihovega duševnega zdravja in v celoti financiran. EIC Univerzum Minerva Maribor je v preteklem mesecu v sklopu projekta Memo HELP izvedel trening trenerjev po metodi Memo HELP, katerega sem se udeležila tudi jaz in tako uspešno pridobila naziv Memo HELP trenerka. Spoznali smo, kaj in kako delati vsakodnevne stvari, da bodo naši možgani in spomin bolj prožni. Tako sem v prispevek strnila nekaj pomembnih podatkov o spominu in ohranjanju spomina.

Kaj je spomin?

Spomin je sposobnost človeka, da lahko predstave, misli, podatke v zavesti ohrani, obnovi. O motnjah spomina govorimo, ko je ta sposobnost motena zaradi bolezenskih, starostnih in drugih razlogov. Spomin je torej miselna aktivnost, ki med drugim omogoča priklic informacij, ki se jih je človek v življenju naučil (proceduralni spomin), oziroma jih je doživel (epizodični spomin). Podobno, kot nam s staranjem upada fizična sposobnost, nam upada tudi umska sposobnost, vendar je možno biti na stara leta fizično in umsko fit. Najbolje je, če fizično in umsko aktivnost ohranjamo celo življenje.

Trening za ohranjanje spomina

Trening za spomin se priporoča vsem, ne glede na starost in težave. Redno izvajanje vaj za vadbo spomina in pozornosti še posebej koristi tistim, ki pri sebi opažajo običajne težave s pozabljanjem ali pa imajo bolezenske oblike pozabljanja.

Z možgani je namreč podobno kot z mišicami, ki ob redni uporabi ohranjajo moč in okretnost, ob zanemarjanju pa izgubljajo v življenju že pridobljene sposobnosti. Da telo zmore določene telesne napore, potrebujejo mišice stalno vadbo. Podobno tudi možgani potrebujejo miselno vadbo, da zmorejo premagovati miselne napore.

Izvajanje različnih vaj za vadbo spomina in pozornosti je zelo učinkovit način ohranjanja miselne prožnosti. Na ta način bomo lažje priklicali informacije, ki jih naši možgani skladiščijo kot različne vrste spominov in so dosegljivi po različnih poteh (prek različnih čutil, miselnih procesov itd.). Ob priklicu informacije se namreč aktivira isti vzorec povezav živčnih celic, kot se je v času, ko smo informacijo shranjevali v spomin.

Ali lahko preprečimo pešanje spomina?

Upadanje spomina je povezano z našo biološko starostjo in tudi z drugimi dejavniki, ki pospešujejo staranje naših možganskih celic. Med dejavnike tveganja spadajo tudi: okvare v delovanju možganov zaradi pomanjkanja kisika, obsevanje, strupi v okolju, vnos škodljivih snovi (alkohol, pomirjevala) itd. Sami si lahko učinkovito pomagamo z upoštevanjem nasvetov za zdravo življenje, ki vključujejo

intelektualno, fizično in družbeno aktivnost, s predpisanim zdravilom pa vam lahko pomaga tudi vaš zdravnik.

Ojačevalci spomina (učinkovine za obnavljanje živčnih celic, med katere uvrščamo psihostimulanse, antidepressive, kofein itd.) delujejo na možgane in spreminjajo našo sposobnost mišljenja oziroma spoznavanja. Prav tako pa lahko varno in preprosto prek miselnega treninga spreminjamo možgane (učenje, vaje za vadbo spomina in pozornosti, psihoterapija itd.).

Dejstvo je, da konstantna miselna aktivnost, ki presega vsakdanjo rutino in monotonijo, pripomore k boljši kakovosti življenja ter izboljša spomin in druge spoznavne sposobnosti. Znanstvene raziskave potrjujejo, da ostajajo naši možgani dinamični do pozne starosti in zato je smiselno, da redno izvajamo vaje za vadbo spomina in pozornosti ter s tem utrjujemo različne miselne poti in obnavljamo povezave med živčnimi celicami.

Zakaj potrebujemo spomin?

Ohranjanje in utrjevanje spomina je pomembno, da lahko upravljamo s časom, primerjamo preteklost s prihodnostjo in da s pomočjo shranjenih informacij predvidevamo in načrtujemo prihodnost. Brez spominskih sposobnosti bi se na vsako situacijo odzvali tako, kot da jo doživljamo prvič.

Spominski sistem je osnova delovanja mnogih kognitivnih funkcij, hkrati pa je tudi pomembno odvisen od delovanja drugih kognitivnih procesov. S pomočjo kognitivnih procesov namreč pridobivamo informacije (čutenje), jih organiziramo in ohranjamo (zaznavanje, učenje, spomin), predelujemo in modeliramo (mišljenje), komuniciramo (govor) ter integriramo (zavest).

Spominske sisteme lahko ločimo glede na njihovo trajanje: senzorni spomin traja nekaj delcev sekunde, kratkoročni spomin je zelo kratkega časovnega obsega in tudi majhne zmogljivosti, dolgoročni spomin pa ima neomejeno zmogljivost in neomejeno trajanje. Te tri vrste spomina lahko po njihovi funkciji razporedimo drugega za drugim. To pomeni, da vsaka informacija, ki jo človek sprejme, prispe najprej v senzorni spomin in običajno prek kratkoročnega spomina potuje naprej v dolgoročni spomin. Dolgoročni spomin je torej dokončen spomin, iz katerega človek prikliče vse informacije, ki so bile sprejete pred več kot 20 minutami. Seveda se lahko te informacije po določenem času tudi pozabijo oziroma lahko izginejo zaradi interference, prepletanja starih in novih informacij ali zaradi posameznih poškodb spominskih sistemov.

Kako ohranjamo bistrino spomina?

Ko govorimo o bistrini spomina, imamo v mislih ravnovesje med pomnjenjem in pozabljanjem. Sposobnost pomnjenja se kaže kot učinkovitost procesov, s katerimi shranjujemo informacije in jih izročamo dolgoročnemu spominu. Pri pozabljivosti pa je

pomembno ločevati med normalno, starostno in bolezensko pozabljivostjo. Kako dolgo se bo informacija ohranila v dolgoročnem spominu, je odvisno predvsem od tega, kako pogosto informacijo uporabljamo in jo s tem obenem ponavljamo in kako zapomnljiva je bila informacija.

Za ohranjanje bistrine spomina je potrebno učinkovito procesiranje informacij, ki vključuje več procesov (pozornost, shranjevanje, sprejemanje, organizacija in obnavljanje informacij), ki so med seboj tesno povezani. Procesiranje informacij je treba prilagoditi lastnostim in sposobnostim posameznika. Za učinkovito procesiranje informacij je potrebno:

- vključevanje različnih čutil (barv, vonja, okusa),
- povezovanje informacij s stvarmi, ki so že poznane,
- organiziranje informacij (beležke, miselni vzorci),
- in ponavljanje naučenega glede na individualni učni stil (slušni ali vizualni tip).

Kaj je značilno za spomin v starosti?

Izsledki raziskav potrjujejo splošno prepričanje, da spominske funkcije s starostjo pešajo. Upad spomina je odvisen od različnih okoliščin in ne zajame vseh spominskih funkcij enako izrazito. Starostniki imajo dokazano težavo s pozornostjo, z zmanjšanjem reakcijske hitrosti in kapacitete kratkoročnega spomina. Prav tako imajo včasih težave s priklicem informacij, ki so jih shranili v dolgoročnem spominu (shramba neomejenih zmogljivosti in neomejenega trajanja). Pogosto se ne morejo spomniti določenega podatka (imena, dogodka), a jim ga po daljšem premisleku uspe priklicati v spomin.

Starostniki imajo slabši epizodični spomin (spomin na pretekle dogodke, ki so se človeku zgodili), manj pa imajo prizadet semantični spomin (spomin na podatke, ki niso vezani na prostor in čas) in povsem ohranjen proceduralni spomin (znanje o tem, kako izvajati določene procese, od gibalnih do umskih veščin).

Prave motnje spomina so pri starostnikih največkrat prvi znak resnih težav, ki jih je treba zdraviti tudi z zdravili in se pri veliki večini bolnikov postopoma slabšajo. Vsekakor pa je pomemben podatek, da se pri nekaterih bolnikih težave s spominom in drugimi spoznavnimi (kognitivnimi) sposobnostmi z leti ne povečujejo in se nikoli ne razvije demenca, pri drugih pa težave sčasoma celo minejo.

Kaj pa lahko pravzaprav storite, da bi se vaš spomin čim bolj ohranil?

Učite se. Za ohranjanje spomina se je dobro lotiti vsakršnega dela, vendar pa se vseeno nima smisla ukvarjati s stvarmi, ki nam ne koristijo. Najbolje se je posvetiti dogodkom iz vsakdanjega življenja. Na pamet se naučite telefonske številke, ki jih redno uporabljate,

tako da vam jih ne bo več treba iskati v telefonskem imeniku. Poskusite si zapomniti tudi seznam nakupov, še preden se od doma odpravite v trgovino.

Naspite se. Možgani izkoristijo nočni čas za razvrščanje in urejanje spominov, ki smo jih naredili oziroma dobili čez dan. To se odvija predvsem v REM fazi spanja, ko nevroni organizirajo informacije, ki so jih prejeli čez dan. Če spitate premalo in ste zamudili katero od faz spanja, potem je moteno urejanje in utrjevanje vaših spominov.

Pazite na prehrano. Zdrava in uravnotežena prehrana igra pomembno vlogo pri napajanju možganov, ki morajo prejeti vsa potrebna hranila, da bi dobro delovali. Pri tem vam koristijo tudi jedi iz rib, vendar z njimi ni treba pretiravati. V nasprotju s splošnim prepričanjem ni uradno potrjeno, da fosfor, ki ga najdemo v ribah, res tako ugodno vpliva na možgane.

Odpovajte se alkoholu. Več let uživanja alkohola v velikih količinah lahko privede do nepopravljivih poškodb nevronov. Pri starejših alkoholikih so znanstveniki dokazali negativne spremembe v dolgoročnem spominu, ki so nastale kot posledica poškodb možganov.

Raziskujte. Če imate čas in željo, lahko postanete ornitolog, se ljubiteljsko lotite astronomije ali se začnete ukvarjati z nabiranjem gob. Naučite se prepoznati različne vrste ptic, ozvezdja ali ločiti med strupenimi in užitnimi gobami. S tem boste vzdrževali svoj spomin, vaši znanci pa bodo navdušeni nad vašo vitalnostjo.

Rešujte križanke. Na ta način boste konkretno razmigali možgane, ko boste po njih brskali za pravo besedo, poleg tega pa boste morda spoznali še kakšno novo. Če vas motivirajo nagradne križanke ali pa vam nudijo dodaten izziv, toliko boljše. Višja motivacija pomeni bolj kvalitetno delo možganov in seveda spomina.

Igrajte igro Spomin. Iskanje parov in zapomnjenje, kje leži katera kartica, se morda zdi nekoliko otročje. Vendar pa je odlična vaja za spomin, hkrati pa priložnost za vas, da počnete nekaj koristnega skupaj z vašimi vnuki in pravnuki. Morda vam lahko na ta način predstavijo tudi računalnik.

Rešujte besedne ali številčne probleme/igre. Najsi gre za sudoku ali zgolj za sestavljanje črk v besedo, vsaka miselna dejavnost, ki se nanaša na zmožnost dela z besedami ali številkami, bo pomagala pri vašem spominu. Take aktivnosti namreč so možganska telovadba za shrambo besednega in številčnega zaklada ter pogosto tudi logike, ki vse skupaj

Počnite stvari na drugačen način. Če ste nekaj vajeni početi povsem rutinsko, razmislite, kako bi to lahko storili tudi drugače. Morda si izberete nekoliko spremenjeno pot na sprehodu, morda uporabite drug del telesa za kakšen gib, morda si preprosto najprej nataknete drugo nogavico namesto prve. Ni potrebno veliko, samo toliko, da ob dejavnosti tudi razmišljate.

Seveda pa kljub temu še vedno velja geslo »Pametni pišejo.« Nikar si ne poskušajte zapomniti vsega, še manj vse naenkrat. Organizirajte se in si čim več zapišite. Tako boste lahko tudi bolje uporabili svoj spomin, saj boste še nekaj dodali tisti osnovi, ki bo že tako zapisana na papirju.

Primeri vaj, ki utrjujejo različne miselne poti.

Z vajami boste popestrili svoj vsakdan, krepili svoj um in se ob tem še zabavali. Z rednim izvajanjem vaj boste izboljšali zbranost, priklic informacij iz spomina, ustvarjalnost, razumevanje za slovenski jezik, sposobnost, da določene stvari obdržite za kratek čas v spominu, itd.

1. Oblikujte pare predmetov. Povežite jih med seboj in jih smiselno uporabite v stavku.

HLAČE ŽENA

MOŽ OKNO

MIZA MAJICA

HIŠA STOL

Zamislite si še kakšen par iz vaše okolice in tudi tega smiselno uporabite v stavku.

2. Povežite besedo in naštejte besede, ki so z njo povezane.

Primer: Avto

Možni odgovori: kolo, vrata ...

3. Dopolnite ljudske modrosti in pregovore ter razložite, kaj pomenijo.

TIHA VODA ...

RANA URA ...

PES, KI LAJA ...

LJUBO DOMA ...

Katere pregovore še poznate? Napišite jih čim več, premislite in pojasnite, kaj nam hočejo povedati.

4. Katere barve se skrivajo v spodnjih črkovnih skupinah?

DEČRA -

ADOMR -

NRAČ -

NLEEZA -

URNAEM -

AELB -

VIAS -

ŽNOANR -

ZORA -

VJRAA -

5. Izračunajte!

13 + 6 =	45 - 9 =
25 + 4 =	62 - 8 =
79 + 5 =	15 - 7 =
37 + 4 =	26 - 5 =
19 + 3 =	35 - 4 =
6 x 5 =	16 : 2 =
7 x 8 =	21 : 3 =
4 x 7 =	36 : 6 =
5 x 3 =	45 : 5 =
9 x 6 =	64 : 8 =

Ali so bili računi pretežki ali preenostavni? Izmislite si take, ki vam najbolj ustrezajo!

6. Vpišite manjkajoče črke in dobili boste več vrst zelenjave!

PA_AD_ _ NI _

P_PR_K_

ZE_ E_ A

Č_SE_

CV_TA_A

B_Č_A

Za konec pa še šala:

...« Zakaj pa imaš vozec na robcu v levem žepu?«

» Oh to, da ne pozabim po službi po otroka v vrtec.«

...«Dobro, zakaj pa imaš potem vozec tudi na robcu v desnem žepu?«

» Samo zato, da se spomnim, da imam v levem žepu vozec na robcu.«

Za vas povzela in pripravila trenerka MEMO HELP in socialna delavka v Lambrechtovem domu Slovenske Konjice

Katja Pem Sevšek, univ.dipl.soc.del.

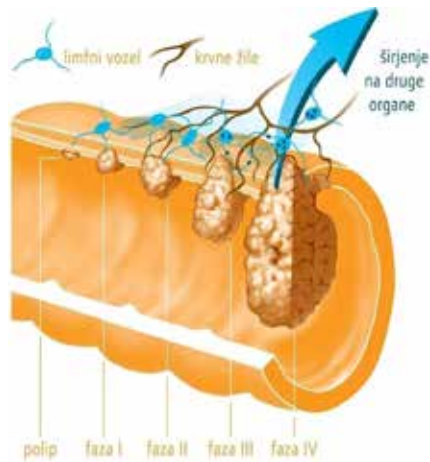

Skupina bistre glave.

Čas je, da pomislite nase!

Rak na debelem črevesu je zelo resen zdravstveni problem. V Sloveniji za to boleznijo vsako leto zboli okoli 1400 ljudi. Če štejemo moške in ženske skupaj, je to drugi najpogostejši vzrok smrti zaradi raka. Zaradi te bolezni v Sloveniji vsako leto umre približno 700 ljudi – predvsem zato, ker pridejo k zdravniku prepozno. Gre namreč za zelo potuhnjeno bolezen, ki se v telesu dolgo razvija brez očitnih znakov.

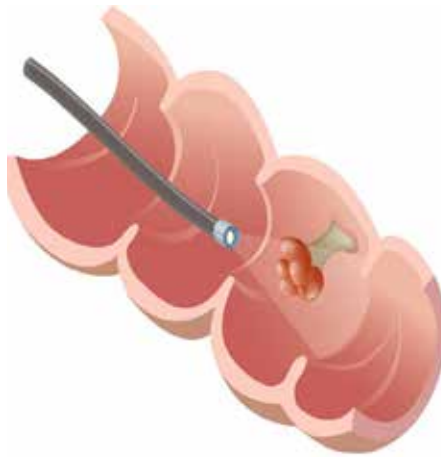
Če tega raka odkrijemo zgodaj, je ozdravljiv. Pa ne le to, lahko ga celo preprečimo, če odkrijemo že predrakave spremembe (polipe) in jih odstranimo. Prav to je cilj Programa Svit.

PROGRAM SVIT

Program Svit je državni presejalni program za zgodnje odkrivanje in preprečevanje raka na debelem črevesu in danki. Namenjen je vsem prebivalcem Slovenije – moškim in ženskam med 50. in 69. letom starosti, ki imajo osnovno zdravstveno zavarovanje. Po pošti dobijo vabilo v program, in če se odločijo sodelovati, dobijo na dom testni komplet, s pomočjo katerega doma odvzamejo dva vzorčka blata, ki ju pošljejo v Centralni laboratorij Svit v analizo. S pomočjo zelo natančnega imunokemičnega testa odkrivajo prikrito krvavitev v blatu, torej takšno, ki je s prostim očesom ne zaznamo. Krvavitev v blatu namreč lahko pomeni, da so na črevesni sluznici predrakave spremembe – polipi. Tiste udeležence, pri katerih v vzorcih blata odkrijejo kri, povabijo še na natančno preiskavo debelega črevesa – kolonoskopijo.

Kolonoskopija je preiskava, ki omogoča pogled v notranjost in je najpomembnejša diagnostična metoda za zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb. S to preiskavo se ugotovijo bolezenske spremembe: črevesni polipi, kronične vnetne bolezni črevesja in benigni/ maligni tumorji. Preiskovanci z negativnim laboratorijski izvidom o tem prav tako prejmejo pisno obvestilo, vključno s sporočilom, da bodo v program ponovno vabljeni po dveh letih.

Program Svit rešuje življenje. V prvem krogu izvajanja programa, tj. v letih 2009 – 2010, je bilo odkritih okoli 600 primerov raka, na srečo v veliki večini v zelo zgodnji fazi. Če se bodo objavili v program vključevali v dovolj velikem številu (želimo si 70 % udeležbo), bo v Sloveniji vsako leto umrlo 200 ljudi manj, 300 ljudi pa za rakom na debelem črevesu ali danki ne bo zbolelo. Veliko ljudem bo torej prihranjenega veliko trpljenja, ki ga sicer povzroča zahrbtna bolezen.

»Uspeh nacionalnega preventivnega program Svit je odvisen od vključitve čim večjega števila povabljenih v program in njihovega aktivnega sodelovanja.«

Torej, ko boste prejeli vabilo za Program Svit, je smiselno, da ga upoštevate, saj vam lahko reši življenje. K vključitvi v program spodbujajte tudi svoje bližnje.

Kako je z odzivnostjo v Vitanju?

V Vitanju je odzivnost v Program Svit slaba, saj je precej pod regijskim (59,47 %) kot tudi državnim povprečjem (60,09 %). V preteklem letu se je komaj **49,17 %** Vitanjčanov odločilo, da se odzove povabilu v Program Svit. Naš cilj je, da se odzivnost v Vitanju v ta pomemben program, poveča.

S pomočjo Občine Vitanje bomo

izvedli večjo promocijo programa v vašem kraju.

Promocijo programa Svit izvaja Zdravstveni dom Slov. Konjice, ki ga koordinira **Mateja Rebernak, mag. manag., dipl. med. s.**, v sodelovanju z Zasebno splošno ordinacijo Vitanje **Bojan Ribič, dr. med., spec. spl. med.** Regijsko koordinacijo Programa izvaja **Tatjana Škornik Tovernik, dipl. san. inž.**, Nacionalni inštitut za javno zdravje, območna enota Celje.

Večji Svitov dogodek z vodenim ogledom skozi »napihljiv model debelega črevesa« bo v Vitanju 10. avgusta 2014.....

Z modelom, ki je dovolj velik učni pripomoček, da se lahko skozenj sprehodimo, skušamo prebivalcem približati razlago o delovanju debelega črevesa ter morebitnih bolezenskih spremembah. Posameznik, ki se sprehodi skozi model, si lahko ogleda podobne spremembe, kakršne sicer vidi zdravnik specialist pri kolonoskopiji, torej pri pregledu debelega črevesa. Na ta način skušamo preiskavo približati ljudem in jih poučiti o njenih prednostih, je povedala Mateja Rebernak.

Po navadi si mislimo:«Če izvem, da je kaj narobe, je konec z mano!» Res pa je ravno nasprotno, zgodnje odkritje bolezni je najboljša popotnica za nadaljevanje življenja.

KAJ LAHKO STORIMO, DA DO BOLEZNI SPLOH NE BI PRIŠLO?

Vključite se v Program Svit in spodbujajte k temu tudi druge.

Odločite se za zdravo življenje. Veliko se gibajte, ohranajte normalno telesno težo, zdravo se prehranujte.

Odrecite se kajenju, čezmernemu pitju alkohola in drugim škodljivim razvadam.

Prisluhnite svojemu telesu in ob težavah s črevesom poiščite nasvet zdravnika.

Slov. Konjice, 3. 6. 2014

Mateja Rebernak, preventivna medicinska sestra

TRITEL d.o.o.
Nadgoriška c. 37
1231 Ljubljana

Gradnja, upravljanje in vzdrževanje
odprtega, širokopasovnega omrežja
el. komunikacij v lokalni skupnosti

Neurje in poškodbe optičnih modemov

Obvestilo zainteresiranim uporabnikom optičnih OŠ omrežij, ki bi pri svoji zavarovalnici želeli uveljavljati škodo na optičnem modemu, nastalo zaradi neurja in prenapetostnih motenj

Vse zainteresirane uporabnike OŠ omrežij, ki bi pri svoji zavarovalnici želeli uveljavljati škodo na optičnem modemu, nastalo zaradi neurja in prenapetostnih motenj obveščamo, da želimo v takih primerih spoštovati izkazano voljo in potrebe uporabnikov.

Kljub vsem fizičnim zaščitam namreč ugotavljamo, da je pred pričetkom nevihte edina in najbolj učinkovita oblika zaščite odklapanje vseh priklopljenih kablov iz modema razen optičnega kabla. Takšna navodila so bila objavljena tudi na naši spletni strani www.tritel.si in posredovana vsem zainteresiranim strankam ter jih znova posredujemo tudi s tem obvestilom. Ker stranke dosti krat niso pozorne in ne ukrepajo skladno navedenim navodilom upravitelja, pogosto pride zaradi direktnega ali indirektnega udara strele skozi omrežje do poškodb optičnega modema. V izogib možnim nesporazumom glede odprave po-

škodb v takih in podobnih primerih in uveljavljanja nastale škode pri zavarovalnici predlagamo, da vsem zainteresiranim strankam omogočimo brezplačni prenos lastništva modema na stranko, s čemer postane stranka lastnica modema in tako lahko uveljavlja morebitno škodo pri svoji zavarovalnici. V primeru poškodbe stranka naroči nov modem pri upravitelju in poskrbi za menjavo poškodovanega modema. Pri tem stranka ne plača več stroška menjave modema upravitelju. Zato pozivamo vse zainteresirane uporabnike optičnih OŠ omrežij, da se nam javijo zaradi evidence in prevzema lastništva optičnega modema ter nas kontaktirajo na naše kontaktne telefone ali elektronsko pošto:

- TEL: 059 110 186

- GSM: 051 692 460

- info@tritel.si

Bližnjica do objavljenih navodil o varni uporabi in delovanju optičnega modema:

http://www.tritel.si/images/VARNA_UPORABA_IN_DELOVANJE_OPTICNEGA_MODEMA.pdf

VABILO

Društvo kmetič
vabi na predavanje,
ki bo
**24. 6. 2014 ob
16. uri
v dvorani
KSEVT.**

Predavanje bo na
temo
**PREVENTIVA
RAKA NA
DEBELEM
ČREVESU –
SVIT REŠUJE
ŽIVLJENJA.**

Predavanje bo
vodila preventivna
medicinska sestra ZD
Slovenske Konjice
Mateja Rebernak.

Pravila o pogojih za objavo volilnih propagandnih sporočil v Vitanjčanu

1. Občinsko glasilo Občine Vitanje Vitanjčan v času volilne kampanje za lokalne volitve objavlja brezplačna volilna propagandna sporočila kandidatov, političnih strank in njihovih programov skladno z zakonom o volilni kampanji z navedbo naročnika. Za vsebino oglasov je odgovoren naročnik.

Objavljena bodo vsa volilna propagandna sporočila, ki bodo prispela v uredništvo Vitanjčana v elektronski obliki najkasneje do 10 dni pred izidom glasila (praviloma ponedeljek) do 14.00 ure.

2. Vsak kandidat oz. organizator volilne kampanje za župana lahko objavi eno volilno propagandno sporočilo v velikosti največ A5 formata (184 mm širine X 130 mm višine).

3. Vsak kandidat oz. organizator volilne kampanje, ki organizira volilno kampanjo za enega člana občinskega sveta, lahko objavi eno propagandno sporočilo v velikosti vizitke, torej največ 90 mm širine X 43 mm višine.

Vsak organizator volilne kampanje za člane občinskega sveta, ki objavlja listo kandidatov za občinski svet do vključno 5 kandidatov, lahko objavi eno propagandno sporočilo v velikosti največ četrtine A5 formata, in sicer: 90 mm širine X 64 mm višine.

Vsak organizator volilne kampanje za člane občinskega sveta, ki objavlja listo kandidatov za občinski svet nad 5 kandidatov, lahko objavi eno propagandno sporočilo v velikosti največ polovice A5 formata, in sicer: 90 mm širine X 130 mm višine.

4. Volilna propagandna sporočila, ki bodo oblikovana za objavo v barvnem tiskanem mediju, bodo objavljena v originalni obliki.

Volilna propagandna sporočila, ki ne bodo oblikovana primerno za barvni tiskani medij, bodo oblikovana v uredništvu Vitanjčana skladno s splošnim oblikovanjem glasila.

5. Drugih volilnih propagandnih sporočil za lokalne volitve Vitanjčan ne objavlja.

Jesenska številka Vitanjčana bo izšla predvidoma v času pred lokalnimi volitvami 2014. Pravila objavljamo v pomoč organizatorjem volilne kampanje.

Uredniški odbor

Projekt Radi delamo dobro

SLOVENCZI Z VEČ KOT 1,1 MILIJONA GLASOV IZBRALI STO PREJEMNIKOV MERCATORJEVE DONACIJE v okviru akcije RADI DELAMO DOBRO

Ljubljana, 9. maj 2014 V mesecu aprilu je Mercator v svojih stotih izbranih sosedskih trgovinah po celi Sloveniji izvajal donacijski projekt *Radi delamo dobro*. Mercatorjevi kupci so v mesecu dni oddali več kot 1,1 milijona glasov, s katerimi so odločili, kdo so prejemniki Mercatorjeve donacije v skupni vrednosti 100.000 EUR. Sto zmagovalnih društev bo donacijska sredstva namenilo za izvedbo stotih konkretnih idej, s katerimi so sodelovali v izboru. Nagrajeni pa bosta tudi ostali dve udeleženi društvi. S to aktivnostjo želi Mercator kot najboljši sosed izboljšati kakovost življenja v manjših krajih po celi Sloveniji ter tako vračati dobro v okolje, v katerem deluje.

V času od 1. do 30. aprila 2014 so Mercatorjevi kupci v stotih izbranih Mercatorjevih trgovinah po celi Sloveniji lahko s svojimi glasovi odločali, katero izmed predlaganih lokalnih društev bo prejemnik Mercatorjeve donacije v njihovem lokalnem okolju. V teh trgovinah so kupci do konca aprila ob vsakem nakupu prejeli poseben žeton, s katerim so lahko oddali svoj glas podpore enemu izmed treh predlaganih kandidatov za prejem donacije. Žetoni so se oddajali v posebne glasovalne skrinjice, ki so bile nameščene v izbranih stotih Mercatorjevih prodajalnah. Ob zaključku glasovanja je društvo, ki je na posamezni lokaciji prejelo največje število glasov kupcev, prejelo Mercatorjevo donacijo v vrednosti 1.000 EUR, sredstva pa bo namenilo za izvedbo konkretnega projekta, s katerim se je potegovalo za donacijo. Nagrajeni pa bosta tudi ostali dve udeleženi društvi.

V mesecu aprilu so tako Mercatorjevi kupci oddali več kot 1,1 milijona žetonov, s katerimi so glasovali za prejemnike Mercatorjeve donacije. Več kot polovica zmagovalcev in tako prejemnikov Mercatorjeve donacije je bilo gasilskih društev, dobra četrtina je bilo vrtcev, preostalo pa so bila ostala lokalna društva (npr: društva invalidov, kulturna in športna društva, taborniki, humanitarne organizacije, društva upokojencev). Rezultati projekta Radi delamo dobro ter termini dogodkov ob predaji donacij so objavljeni na spletni strani www.mercator.si.

V trgovini MARKET VITANJE so bili rezultati tekmovanja Radi delamo dobro sledeči:

1.mesto: **PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO VITANJE 4237 GLASOV**

2.mesto: **VRTEC VITANJE 3520 GLASOV**

3.mesto: **DRUŠTVO KMETIC LIPA VITANJE 716 GLASOV**

Igor Maroša, član uprave za operativno področje Mercator trgovina Slovenija in

Heruška je ob zaključku projekta izpostavil: »V Mercatorju svoje vloge najboljšega sosa ne vidimo samo v fizični bližini naših trgovin, pač pa predvsem v našem sobivanju z okoljem, v katerem delujemo, ter v skrbi za naše kupce. Izredno nas veseli, da so se naši kupci v tako velikem številu odzvali in

sodelovali v projektu Radi delamo dobro. Predvsem pa nas navdušujejo številni primeri medsebojnega povezovanja in sodelovanja lokalnega okolja, ki so se stakla v času trajanja te aktivnosti. Tudi v prihodnje se bomo trudili in dali vsak dan vse od sebe, da bomo ostali najboljši sosed našim kupcem.«

Jubilejna razstava na Ptuj

Minoritski samostan na Ptuj je letos že petindvajsetič gostil razstavo Dobrote slovenskih kmetij, ki je v teh letih napredovala z okrog sto na več kot 1.200 izdelkov, ki jih na ocenjevanje pošlje več kot 600 kmetij. A glavni napredek ni v količini izdelkov, znatno pomembnejši je dvig kvalitete, ki so ga izdelki v četrto stoletja pridobili. Marsikdo je ravno zaradi dobre ocene na Ptuj zbral pogum za prodajo svojih izdelkov in registracijo dopolnilne dejavnosti na svoji kmetiji, kar pa je tudi poglaviti namen Dobrot slovenskih kmetij.

V sklopu razstave je bilo letos na Ptuj še več spremljevalnih dogodkov: razstava »Slovenski kruh iz zamejstva in domovine«, kjer je bila predstavljena vsa raznolikost kruhov na območju Slovenije in pri njenih sosedih, otroci slovenskih osnovnih šol so sodelovali na likovnem natečaju z naslovom »Kruh naš vsakdanji« - tudi njihova dela so si obiskovalci lahko ogledali, pripravili pa so tudi razstavo plakatov, ki so v petindvajsetih letih vabili na razstavo Dobrote slovenskih kmetij.

Z Vitanjskega so se letos za sodelovanje odločili le na Gornjakovi kmetiji (Kuzman) iz Brezna. Prijavili so tri izdelke in vsi trije so prejeli priznanja: sir srebrno, sadjevec (mošt) prav tako srebrno, češplocv (žganje) pa bronasto priznanje. Marici in Pavliju ob tej priložnosti iskreno čestitam za doseženo!

Pripravila: Andreja Marguč Kavc, kmetijska svetovalka

Silvu Hlastecu srebrna plaketa

Predstavniki krajevnega odbora Združenja borcev za vrednote NOB Vitanje so v Špesovem domu v Vojniku obiskali **Silva Hlasteca** in mu izročili SREBRNO PLAKETO. Združenje borcev za vrednote NOB Slovenije mu je podelilo to priznanje zaradi njegovega prispevka pri ohranjanju zgodovinske resnice o NOB, spoštovanje njegovih vrednot in za uspešno sodelovanje pri uresničevanju programskih nalog zveze.

Viktor Jager

KSEVT

POLETNA MUZEJSKA NOČ V KSEVT

21. 6. 2014

(vstop prost)

- 18:00 Voden ogled po stalni razstavi
19:00 Otroška ustvarjalna delavnica:
Moj dom v veselju!
20:00 Sprehod po Mednarodni
vesoljski postaji
s Sunito Williams
(projekcija filma)

RAZSTAVA KRUHA

Ob občinskem prazniku bomo članice društva kmetic pripravile ob proslavi v KSEVT-u razstavo različnih vrst kruha.

Nekaj ga bomo spekle za prodajo in ta denar namenile za dobrodelnost (poplave v Srbiji in Bosni).

Zato prisrčno vabljeni na ogled razstave in k nakupu kruha.

**Razstava bo odprta
24. 6. 2014 od 16. ure dalje.**

VLJUDNO VABLJENI.

Slovesnosti v Vitanju v naslednjih tednih

Župnija Vitanje je znana po tem, da se v njej največ dogaja v mesecih juniju in juliju, ko po drugih župnijah vlada pravo zatišje. Na kratko vam želimo predstaviti glavne dogodke, da se nam boste lahko pridružili, oziroma še koga povabili.

- **19. 6.** Telovska procesija, na Hriberci ob 19. uri sv. maša, nato procesija. K procesiji povabljeni letošnji prvoobhajanci! Med nami bo p. Hudo Delčnjak OFM, ki je misijonar v Francoski Gvajani.
- **29. 6.** (sv. Peter in Pavel – župnijska zavetnika) – ŽUPNIJSKI DAN: ob 10. uri sv. maša (pojejo vsi trije zbori). Slovesnost bo vodil celjski škof dr. Stanislav Lipovšek. Na koncu sv. maše bo blagoslovil »kroglo« in križ, ki bo nameščen na vrhu obnovljenega zvonika naše župnijske cerkve. Sledilo bo prijateljsko druženje, »tradicionalni pasulj«, za vzdušje bo poskrbel družinski Trio Pogladič, tombola s koristnimi zadetki (bikec, jagnje, kozliček, zajec, kapelic itd).
- **6. julija** ob 15. uri blagoslov zvona v kapeli na Stenici. Z nami bo celjski škof dr. Stanislav Lipovšek. Gre za zgodovinski trenutek, ki ga ne smete zamuditi. Če bo lepo vreme, boste lahko imeli čudovit sprehod.
- **13. julija**, ob 14. uri bo sv. maša pri sv. Vidu. Sledil bo blagoslov traktorjev, tistih čisto novih, pa tudi tistih, ki vam služijo že dolga leta. Sledilo bo tradicionalno srečanje ljudskih pevcev in godcev, katerih glasovi v tem čudovitem svetišču narave zazvenijo na poseben način.
- **15. in 16. julija** /torek in sreda/ je v naši župniji celodnevno češčenje Najsvetejšega. Vsak dan bo sv. maša zjutraj ob 8. in

zvečer ob 19. uri, vmes pa se bodo zvrstili predstavniki vasi in raznih skupin.

- **V soboto, 19. julija**, na predvečer Marjetine nedelje, bo pri sv. Marjeti sv. maša ob 21. uri in nato procesija z lučkami od »Firerjeve kapele« do cerkve sv. Vida. Med potjo bomo peli litanije Matere Božje. Na Marjetino nedeljo bo sv. maša ob 10. uri. Po njej bo blagoslov traktorjev in avtomobilov.

Več o slovesnostih v naši župniji si lahko pogledate na spletni strani naše župnije: www.zupnija-vitanje.si, kjer boste našli po slovesnosti tudi kratko poročilo ali kašno zanimivo sliko.

p. Lojze Cvikl

*Voščilo
novorojenčkom, ki so se
v naši občini rodili
od 11. aprila 2014
do 18. junija 2014.*

*Staršem iskreno čestitamo,
novorojenčkom pa želimo
vse lepo v življenju.*

Slavko Vetrlih, župan

PGD VITANJE

Organizira na športnem igrišču pri Ksevtu v Vitanju

VELIKO VRTNO VESELICO

pod šotorom

v soboto, 28. junija 2014

PROGRAM:
Ob 18. uri - Člansko gasilsko tekmovanje ob
prireditvenem prostoru
Ob 20. uri - Veselica z ansamblom

VESELI SVATJE

Za hrano in pijačo je poskrbljeno.
Tudi srečelov bo in vstopnine ni.
Veselili se bomo v vsakem vremenu!

Vabljeni!

PRIREDITVE OB OBČINSKEM PRAZNIKU VITANJE 2014

PRIGLEDILNE OB OBČINSKEM PRAZNIKU VITANJE 2014

3. 6.	17.00	ZAKLJUČNA PRIREDITEV OŠ VITANJE
8. 6.	10.00	ANTONOVA NEDELJA PRI SV. ANTONU
15. 6.	10.00	VIDOVA NEDELJA – SREČANJE JUBILANTOV IN SV. MAŠA V ŽUPNIŠČU
17. 6.	17.00	SREČANJE VETERANOV V ODBOJKI V TELOVADNICI OŠ (ŠD Vitanje)
21. 6.	10.00	POHOD IZPRED OLCERKE NA BREZEN, OGLED ETNOLOŠKEGA MUZEJA (TD Vitanje)
21. 6.	14.00	8. KOŠARKAŠKI TURNIR NOORDUNG V OŠ (Vit-Šport)
21. 6.	18.00	POLETNA MUZEJSKA NOČ V KSEVT
22. 6.	9.00	TURNIR V MALEM NOGOMETU NA IGRIŠČU (ŠD Vitanje)
23. 6.	22.00	TRADICIONALNO KRESOVANJE – Kmetija Petre (KJD Petre)
24. 6.	16.00	PREDAVANJE SVIT REŠUJE ŽIVLJENJA V KSEVT
24. 6.	16.00	RAZSTAVA IN PRODAJA KRUHOV V KSEVT (Društvo kmetič Lipa)
24. 6.	17.00	BLAGOSLOV PIRHOVEGA MOSTU
24. 6.	18.00	SREČANJE VITANJČANOV OB PROJEKTU NANOTURIZEM V KSEVT
24. 6.	18.00	SLAVNOSTNA SEJA OBČINSKEGA SVETA (Gost državni sekretar ministrstva za kulturo)
24. 6.	19.00	PROSLAVA OB OBČINSKEM PRAZNIKU IN DNEVU DRŽAVNOSTI V KSEVT
25. 6.	11.00	SREČANJE NA RAKOVCU (KTD Sv. Vid)
27. 6.	20.00	NOČNI POHOD NA STENICO IZPRED KSEVT (PD Vitanje)
28. 6.	18.00	GASILSKA VESELICA NA IGRIŠČU (PGD)
29. 6.	10.00	ŽUPNIJSKI DAN (ZAKLJUČEK DEL NA ZVONIKU)
5. 7.	12.00	VITEŠKE IGRE IN GALOPSKE DIRKE NA KMETIJI PETRE (KJDP)
6. 7.	15.00	BLAGOSLOV ZVONČKA IN KAPELICE V STENICI (škof LIPOVŠEK)
13. 7.	14.00	SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV IN GODCEV PRI SV. VIDU (KTD Sv. Vid)
20. 7.	10.00	SV. MARJETA (MAŠA – LEPA NEDELJA)